

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7569

Simbătă 30 decembrie 1967

8 PAGINI — 30 BANI

ȘEDINȚA JUBILIARĂ A MARIÍ ADUNĂRI NAȚIONALE CONSACRATĂ CELEI DE-A XX-A ANIVERSĂRI A PROCLAMĂRII REPUBLICII

Expunerea prezentată de tovarășul Ion Gheorghe Maurer președintele Consiliului de Miniștri

Stimați tovarăși,

Poporul român sărbătorește cu inima plină de bucurie împlinirea a două decenii de la nașterea Republicii, remarcabilă victorie în îndelungată sa luptă pentru libertate, democrație și progres social. Făurirea republicii a însemnat realizarea năzuinței fierbinți a poporului nostru de a fi singurul stăpîn al destinelor sale, de a se afirma în deplinătatea capacităților creatoare în rîndul popoarelor libere ale lumii.

Instaurarea republicii s-a înscris firesc pe coordonatele procesului revoluționar declansat de înșurcarea armată de la 23 August 1944, act inaugural al epocii glorioase, bogate în transformări înnoitoare și mari înfăptuiri, strălucit încununat prin victoria deplină și definitivă a socialismului și proclamarea Republicii Socialiste România. (Vii și îndelungi aplauze).

Intruînți în această ședință jubiliară, deputații Marii Adunări Naționale, unii dintre ei participanți la actul istoric de acum douăzeci de ani, aduc împreună cu întregul popor, prinos de cinșire înalțărilor, tuturor celor care prin lupta lor fără prșet pentru libertate și progres, pentru o Românie prosperă și înfloritoare, au înscris în cartea de aur a patriei nemurătoare pagini de eroism. (Aplauze puternice).

Aniversăm proclamarea Republicii în condițiile efervescenței creatoare și avîntului politic ge-

nerate de hotărîrile Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, care a stabilit direcțiile de perfecționare a conducerii economiei și a întregii vieți sociale, potrivit cerințelor noii etape a dezvoltării construcției socialiste. Bi-anțul însuflețitor al rezultatelor obținute în ansamblul operei de făurire a noii orînduiri, contururile evoluției viitoare a patriei proiectează într-o lumină și mai strălucitoare semnificația actului revoluționar al instaurării Republicii, pe care îl sărbătorește întregul popor.

Tovarăși,

De-a lungul veacurilor, în pofida grelelor încercări prin care a trecut, poporul român și-a păstrat și afirmat atributele esențiale ale personalității sale, a asigurat prin muncă, hărnicie și talent, dezvoltarea vieții materiale și spirituale în această parte a lumii, și-a apărat ființa națională împotriva dominației străine. Din generație în generație, au fost transmise ca o moștenire sacră și îmbogățite valorile de civilizație și cultură, în care s-a întruchipat geniul creator al poporului nostru. Forța hotărîtoare a progresului istoric, masele populare — țărani liberi și țigovenii, muncitorii, cărturarii, — au făurit minunatele tradiții patriotice și revoluționare, au menținut nestinsă flacăra dragostei de patrie, au luptat cu abnegație pentru a așeza țara în drepturile ei firești. (Vii aplauze).

În condițiile destrămării feudalismului și dezvoltării capitalismului, ale formării națiunii române și creșterii conștiinței de sine a poporului, luptele pentru emancipare pe toate planurile, pentru constituirea statului național independent, unitar, au dominat procesul complex al făuririi României moderne. În acest climat și-a avut geneza ideea unui stat în care puterea să emane de la popor, să fie exercitată de el însuși, potrivit propriilor sale interese. Patrioții luminați ai vremii legau de înfăptuirea acestui deziderat, cristalizat în conceptul de guvernămînt republican, asigurarea unui regim de stat democratic, care să favorizeze exercitarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, progresul rapid și multilateral al țării, afirmarea națiunii române în condiții de egalitate în concertul european și mondial. Fără a depăși limitele radicalismului burghez, dar exprimînd tendințele obiective progresiste ale clasei capitaliste aflate în ascensiune, în plină confruntare cu reacțiunea feudală, revendicarea republicii a fost înscrisă, într-o formă adecvată contextului politic al epocii, în programul revoluției de la 1848, intrîmînd adăuzirea maselor largi. „Republica — spunea cel mai fervent susținător al ei, Nicolae Bălcescu, — este un stat în care oamenii adunați îngrîjește singuri de soarta lor, fără a-și pune stăpîni pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea și drept țintă frăția”. În același spirit, pentru aceleași țeluri, au

militat C. A. Rosetti, Simion Bărnuțiu, Eftimie Murgu, Cezar Bolliac, Dimitrie Bolintineanu și alte personalități politice și culturale ale acelei epoci.

În evoluția ulterioară a României pe calea capitalismului, relațiile dintre clase au devenit mai complexe, s-a dezvoltat și diversificat viața politică. În sinul burgheziei s-au ivit contradicții; în timp ce o parte a ei se pronunța pentru dezvoltarea industrială, ca suport al progresului economic și social, pentru un cadru politic mai democratic, o altă parte, legată prin interese comune de moșierime, se situa, ca și aceasta din urmă, pe o platformă conservatoare. Contradicțiile din rîndul forțelor sociale dominante au determinat acțiunea cercurilor lor diriguitoare de a înșcuna dinastia de Hohenzollern, menită să constituie un factor de echilibru, să apere interesele regimului burghez-moșieresc, îndeosebi ale arhiepiscopului care reacționare a claselor exploatare.

Instaurată într-o perioadă cînd probleme vitale, dictate de necesități obiective ale dezvoltării țării — mai ales cucerirea independenței și desăvîrșirea procesului de formare a statului național unitar — nu erau încă soluționate, monarhia a constituit forma de stat în cadrul căreia, prin lupta și eforturile sale, poporul român a rezolvat aceste probleme. Clasele stă-

(Continuare în pag. a III-a)

Solemnitatea înmînării unor ordine ale Republicii Socialiste România

Nicolae STOIAN

Tablou

Străbătător, cînd ora
sărbătorii,
Prelung răsună-n turnuri
carpatine,
Un sacru colț se
luminează-n mine,
Cortegiul de jertfe-
visătorii.
Priviri și frunzi arzînd, de
vise pline,
Cum cresc cu dor din
cețile culorii,
Bălceștii noștri, Tudorii,
tutorii —
Cei ce-au crezut că ziua
noastră vine.
Ci noi, precum Neagoe-n
fresca veche
Purtîndu-și citoria
legendară,
Venim și le-nchinăm
această țară
Unind în tricolor fără
pereche
Cetăți și holde, Dunărea
albastră, —
Noi, citorii de azi, Măria
noastră.

La Palatul Consiliului de Stat a avut loc vineri dimineață solemnitatea înmînării unor ordine ale Republicii Socialiste România. Înalte distincții au fost înmînate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat.

La solemnitate au participat tovarășii Emil Bodnaraș, Paul Niculescu-Mizil, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, Virgil Trofin, precum și Constanța Crăciun și Ștefan Petrică, vicepreședinți ai Consiliului de Stat, Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, miniștri, conducători unor instituții de cultură.

La solemnitatea înmînării distincțiilor tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU s-a adresat celor decorați:

Doresc ca în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și al guvernului să vă felicitez pe dumneavoastră, cei care ați primit acum aceste înalte distincții, pe toți cei aproape 6.000 de activiști de partid și de stat, oameni ai muncii din toate sectoarele de activitate care sînt distincți cu ordine și medalii cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii.

Acordarea acestor înalte distincții unor activiști mai în vîrstă ai partidului și statului nostru, cit

și unora mai tineri — a apus vorbitorul — simbolizează politica partidului nostru de folosire, în toate domeniile de activitate, a experienței cadrelor care au desfășurat o îndelungată activitate în mișcarea noastră muncitorească, de recunoaștere a aportului lor în lupta pentru făurirea Republicii, pentru construirea socialismului și, totodată, o cinșire a cadrelor tinere, care în condițiile noi, folosînd experiența înaintașilor, înfăptuiesc cu elan politica partidului.

Sîntem convinși că această înaltă prețuire va constitui un imbold pentru înfăptuirea cu și mai multă hotărîre a politicii partidului de edificare socialistă a patriei, de ridicare a bunăstării poporului, de înflorire a națiunii noastre socialiste.

Pentru merite deosebite în opera de construire a socialismului, cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii, prin Decret al Consiliului de Stat au fost conferite:

Ordinul „Apărarea Patriei” clasa I tovarășului Mihail Cruceanu, la împlinirea vârstei de 80 de ani.
Ordinul „Meritul Cultural” clasa I tovarășilor: Geo Bogza, scriitor; Demostene Botez, scriitor;

(Continuare în pag. a VII-a)

Spectacol festiv

În sala Palatului Republicii Socialiste România a avut loc vineri după-amiază un spectacol festiv prezentat în cinșta aniversării a 20 de ani de la proclamarea Republicii.

La spectacol au asistat tovarășii: Nicolae Ceaușescu, cu soția, Ion Gheorghe Maurer, cu soția, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, cu soția, Alexandru Drăghici, cu so-

ția, Paul Niculescu-Mizil, cu soția, Ilie Verdă, cu soția.

Au fost prezenți membri și membrii supleanți ai Comitetului Executiv și secretarii ai C.C. al P.C.R., vicepreședinții ai Consiliului de Stat și ai Consiliului de Miniștri, membri ai C.C. al P.C.R., al Consiliului de Stat și al guvernului.

(Continuare în pag. a VII-a)

IN PAGINA A VIII-a

Telegrame de felicitare adresate conducerii de partid și de stat cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a Republicii

Cînd marea poartă a istoriei a fost deschisă

Zaharia STANCU

Nu, n-am să spun: parcă a fost ieri, deși e prima senzație care mă încearcă, deși e primul cuvînt pe care condeul vrea să-l asetează dintr-o proprie a sa porîre, deși cei douăzeci de ani ai Republicii noastre au trecut, în adevăr, peste viața fiecăruia dintre noi, peste viața noastră omenească, întocmai ca o singură zi.

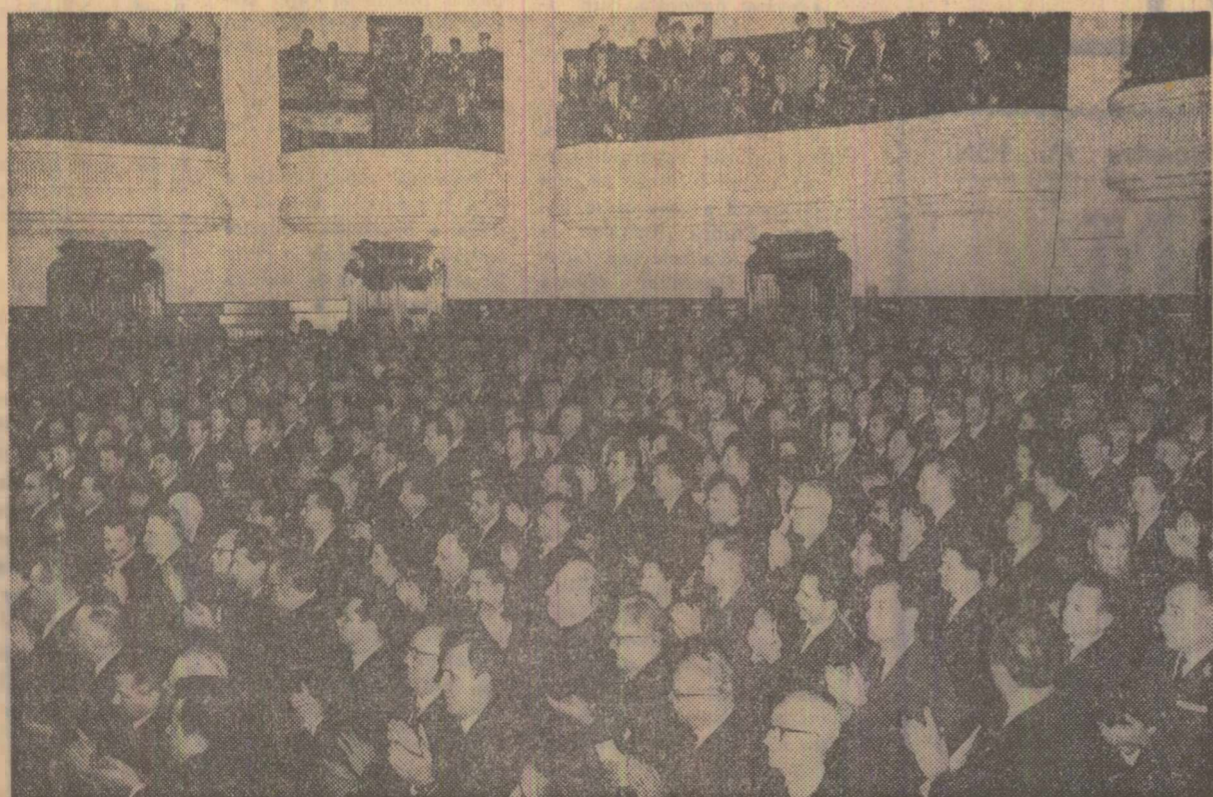
N-am să spun, pentru că acest „ieri” e înșuși, nu era cu adevărat „ieri”, nu era la locul său, în timpul său, era de undeva, de oîndva, din urmă, cu zece de ani, cu sute poate, cu epoci întregi. Căci ieri, în ultima zi a regatului, a monarhiei, sentimentul nelămurit dar chinător al tuturor celor ce trăiam pe a-

lucni, sentimentul întregului nostru popor, nu era acela al prezentului, acela al lui azi, ci mereu, ca într-un coșmar, acela de trecut, acela de ieri. Aceasta era senzația pe care o încercam, și de altfel cu totii o exprimam foarte ades, ca un geamăt: parcă am trăi, parcă am fi acum cincizeci de ani, acum o sută, acum două sute de ani. Senzația îngrozitoare, senzația de vis urît și de coșmar, era aceea că nu trăiam, ca oameni, în același timp cu istoria, că prezentul era pur biologic și strict indi-

vidual — senzația de a fi rămas mult înapoi, departe în trecut...
Cînd istoria țării noastre a fost trecut sub regimul calendarului și orologului monarhic hohenzollernian, începură să se împlinească erorii ciudate, fapte de spălmă, ca din basme: zilele fugeau înapoi, împotriva scurgerii firești a timpului, iar tic-tacul băleia timpul pe loc ore, minute și secunde moarte, care nu se însurau, nu se adăugau una altele de ieri spre azi, și de azi spre mine, ci se depu-

neau una peste alta, la neafîrșit. Viața omenească se năștea și se ducea înapoi — căci viața este prin ea însăși afirmare a prezentului și neînțetată urmărire a viitorului — dar viața istorică rămînea în urmă.
Monarhia a fost lăcută greu și rugînită al închiderii României într-o întziere fată de pasul mare al istoriei, fată, mai ales, de luptele, de suferințele, de drepturile la o altă viață ale milioaneilor de români, generație după generație.
Cu toate acestea... Cu toate acestea, datorită
(Continuare în pag. a VII-a)

In dimineața zilei de 29 decembrie, la Palatul Marii Adunări Naționale, într-o atmosferă sărbătorească, deputații marelui șfat al țării s-au întrunit în ședință jubiliară consacrată celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii.
Stema Republicii domină întreaga incîntă. Sub revărsarea bogată de lumină ea strălucește în reflexe aurii.
In această sală, unde în urmă cu două decenii, Adunarea Deputaților proclama Republica, se află mulți dintre cei ce au luptat pentru pregătirea și înfăptuirea actului de însemnătate istorică în viața țării și a poporului român, în dezlănțuirea victorioasă a României pe calea socialismului. Sînt prezenți la publicarea întîmîre reprezentanți așei ai națiunii, muncitori și țărani, savanți de seamă, conducători de fabrici și uzine, cadre didactice, lucrători ai agriculturii de stat, militari, cunoscuți oameni de artă.
(Continuare în pag. a VII-a)

ACUM 20 DE ANI...

Intregul nostru popor sărbătoreşte cea de-a 20-a aniversare a proclamării Republicii. Profunde transformări inovatoare care au schimbat radical fizionomia ţării noastre în decursul celor două decenii dau azi o perspectivă istorică şi mai largă asupra importanţei acestui eveniment memorabil care a marcat cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare, alături cu rădăcina, şi, în acelaşi timp, deschiderea unei noi etape în istoria patriei — etapa construirii socialismului.

Victoria însurecţiei armate din august 1944 a deschis larg poporului român calea luptei pentru dezvoltarea democratică a ţării. Perioada ce a urmat s-a caracterizat prin ofensiva crescîndă a forţelor democratice şi patriotice, însuleţile de asemenea obiective stringente ca desfiinţarea războaielor feudale şi înfăptuirea reformelor agrare, democratizarea vieţii politice, reconstruirea şi modernizarea economiei — cerinţe de bază ale desăvîririi revoluţiei burgeo-democratice şi trecerii la înfăptuirea sarcinilor revoluţiei socialiste.

Acesta era o perioadă de puterice convulsii sociale, de ascuţite bătălii de clasă, de al căror rezultat depindeau însăşi destinele Poporului. Întreaga evoluţie de viitor a României. Voinţele de neclintit a maselor largi de a asigura dezvoltarea României pe calea progresului social şi pe opuneau cu înverşunare clasele exploatare, partidele reacţionare, grupul în jurul monarhiei, care se temeau că furtunoasa creştere a luptei populare va mătura nu numai rămăşiţele feudale din viaţa social-economică, ci întreg esafodul rîndurilor burgeo-moşieresti. Întreg edificul exploatareii omului de către om în ţara noastră. Sprînjine de reprezentanţi lor în guvern, cerurile reacţiunii lor în guvern, cerurile reacţiunii lor de luptă.

În acele condiţii de intensă luptă politică, s-a manifestat cu putere forţa organizatorică şi influenţa partidului comunist în masele largi. Chemînd poporul la fîurirea noulor destine ale patriei, el a unit într-un unic şuvoi luptă clasele muncitoare, a ţărînimii, intelectualităţii, a tuturor forţelor progresiste şi patriotice ale naţiunii, interesate în democratizarea reală a ţării, în înfăptuirea prefacerilor economice şi sociale cerute de nevoile dezvoltării societăţii româneşti. O uriasă însemnătate pentru întreg raportul forţelor de clasă a avut fîurirea alianţei clasei muncitoare şi a ţărînimii în focul luptei pentru înfăptuirea pe cale revoluţionară a reformei agrare.

În lupta pentru înfăptuirea a reformei agrare prin împroprietărirea ţăranilor, în condiţiile monarhiei; apariţia mai întîi pe plan local a elementelor noului puterice de stat, forţele sociale democratice, cucerind prin luptă revoluţionară organele puterii într-un şir de regiuni.

Sub conducerea partidului, clasa muncitoare, forţa socială cea mai înaintată a societăţii, purtătoare consecventă a idealurilor de progres ale poporului român, s-a manifestat înalta conştiinţă revoluţionară şi capacitatea de organizare şi mobilizare a maselor, îndeplinind cu succes rolul de clasă conducătoare a naţiunii, întărind tot mai mult în jurul ei frontul larg democratic cuprinzînd cele mai largi mase ale poporului. Ţărînimia s-a unit în rîndurile strîns în jurul partidului, datorită cărui a sîi împlinise năzuinţa seculară de a fi stăpîni pe pămîntul pe care-l muncesc. În covîrşitoarea ei majoritate, intelectualitatea se răsăise în jurul partidului înfăptuind ca prin luptă acestuia se deschidea, în sfîrşit, orizonturile luminoase ale unor profunde transformări inovatoare, ale realizării celor mai înalte aspiraţii patriotice, ale unei înaintări accelerate a României pe calea progresului.

O deosebită importanţă a avut faptul că armata, care participase la însurecţia armată, la lupta pentru eliberarea ţării de sub jugul fascist, se afirmă tot mai mult ca un sprîjin de luptă al forţelor democratice. O vastă activitate desfăşurase în rîndurile armatei P.C.R., organizaţia sa de tineret — U.T.C. — şi celelalte organizaţii democratice.

Prin politica sa profund ancorată în realităţile ţării, prin înalta principialitate şi combativitate în lupta pusă în slujba intereselor vitale ale poporului, partidul comunist, devenind cel mai mare şi mai influent partid politic din ţară, se afirmă tot mai puternic ca forţa conducătoare a societăţii, ca un factor esenţial al înaintării României pe calea democratice şi socialismului.

În aceste condiţii a devenit posibilă realizarea unor importante reforme cu caracter democratic; a fost legiferată şi desăvîrşită reforma agrară, au fost adoptate o serie de măsuri cu caracter anticapitalist, ca etalizarea Băncii Naţionale, dezvoltarea controlului de stat asupra întreprinderilor industriale, reforma monetară. Datorită acestor măsuri, datorită eforturilor pline de abnegaţie depuse, în condiţii deosebite grele, de masele populare, au fost obţinute importante succese în redresarea economică a ţării, care au întărit pas cu pas poziţiile clasei muncitoare şi ale aliaţilor ei, au dus la consolidarea puterii populare.

Ca rezultat al înaintării vijelioase a torentului revoluţionar au putut fi înlăturaţi ultimii reprezentanţi ai burgheziei din guvern. Compromis prin antecedentele istorice, prin politica lor antipopulară, prin îndirijirea cu care se opuneau transformărilor progresiste cerute de popor, prin cîrdşia cu puterile imperialiste ale căror amestec în treburile interne ale poporului român îl solicitau în permanenţă contrar intereselor suveranităţii şi independenţei naţionale, partidele burgeo-moşieresti reacţionare au desenerat tot mai mult în anexe ale oficinelor de spionaj şi diversivne imperialiste. O flagrantă demasocare a acestor evoluţii a prilejuit-o încercarea de fugă în străinătate, organizată în complicitate cu spionajul imperialist, a unui grup de lideri ai acestor partide — pe care poporul le-a măturat pentru totdeauna de pe scena vieţii sale politice.

Un ultim bastion al forţelor reacţiunii mai rămăsese, — izolat, asaltat de valul luptei maselor: monarhia. O ultimă pledică, o ultimă frînă care împiedica înaintarea largă pe calea progresului. Însăşi logica luptei de clasă, desfăşurarea procesului revoluţionar aduseseră la ordinea zilei abolirea monarhiei ca o necesitate obiectivă impusă de cerinţele evoluţiei sociale progresiste a României.

În acest moment — el a cerut „un răgas de 48 de ore spre a analiza situaţia”. I s-a arătat că trebuie să se pronunţe imediat; totodată, a fost informat că persoana sa nu va avea nimic de suferit, că i se va asigura posibilitatea să plece liber din ţară, împreună cu toţi membrii familiei sale şi cu sultă sa, precum şi să-şi ia cu el o parte a averii.

Obţinînd un scurt răgaz de o jumătate de oră, regele a trecut într-o încăperie alăturată unde l-a chemat secretarul său particular, M. Ioanid şi împreună cu el, a citit actul de abdicare. Interesîndu-se asupra posibilităţilor de comunicare cu exteriorul, a sfîtat de la el că palatul din gosaux Kiseleff, unde se găsea, era inconjurat de trupe, că nimeni nu putea intra sau ieşi şi că telefoanele fuseseră deconectate. Orice posibilitate de a lua legătură cu ambasadele puterilor imperialiste — ultima speranţă, ultimul loc de unde mai putea aştepta vreun sprîjin — fusese împiedicată. El s-a întors atunci în sala de audienţă şi, spunînd în limba engleză reginei: „Nu există nici o leşire”, a semnat actul.

La scurt timp după semnarea actului de abdicare, în după-amiază zilei de 30 decembrie, a fost convocată şedinţa Consiliului de Miniştri. Luînd act de abdicare regele, guvernul a hotărît să propună Adunării Deputaţilor transformarea României în republică. După opt decenii de la înscăunarea monarhiei, poporul se elibera pentru totdeauna de această instituţie parazită, care servise ca instrument al dominaţiei claselor exploatare şi capitalului străin. În pofida celor mai profunde năzuinţe ale poporului, a celor mai importante cerinţe ale dezvoltării sociale ale României.

În acest timp, posturile de radio româneşti au anunţat că vor transmite un comunicat important. Ele au transmis spre seară textul actului de abdicare, precum şi „Proclamaţia” adresată ţării de guvern. „Monarhia — se arăta în proclamaţie — constituia o piedică în calea dezvoltării ţării spre un regim de democraţie populară, care să asigure celor ce muncesc bunăstarea materială şi culturală, să asigure independenţa şi suveranitatea statului român. Prin înlăturarea monarhiei se deschid democraţiei noastre populare căi noi de măreşe înfăptuirii”.

Marea ştire a proclamării Republicii a provocat instantaneu în întreaga ţară o furtună de entuziasm — expresie vie a împlinirii unei uriaşe dorinţe a poporului. Prin Piaţa palatului era cu neputinţă de trecut. Zeci de mii de oameni s-au adunat spontan, cîntînd, scandînd lozinci, prinzîndu-se în hore, care s-au învîrtit spre tot orăşul — în piaţa Ţării de Nord, în Piaţa Unirii, la „Malaxa”, la Barba Vergului etc. Pînă deosebite se auzea scandîndu-se: „Muncitori, ţărani, soldaţi / Republica s-apărăţi / Să trăiască, să-n florească / Republica românească”. La fel, în provincie, manifestaţii entuziaste au loc la Atelierele C.F.R. Nicolina Iaşi, la Vulcan Astra-Arad, Tohanul Braşov, Uzulcan. Uzinele Titan-Nadrag, Calan,

Industria Sîrmei Cîmplea Turzii, Fabrica de postav Buhuşi etc.

În seara zilei de 30 decembrie 1947 a avut loc istorica şedinţă a Adunării Deputaţilor, care a consfinţit abolirea monarhiei şi a hotărît transformarea României în republică populară. Deputaţii, convocaţi de urgenţă, veniseră în grabă din toate colţurile ţării. La orele 19, marele salilor român, prezidenţele de atunci al Adunării Deputaţilor, Mihail Sadoveanu, dă cuvîntul primului ministru. Cu glas puternic, dr. Petru Groza dă citire actului de abdicare, apoi, vădit emoţionat, citeşte Proclamaţia guvernului către popor. Cînd în incinta parlamentului răsună pentru prima oară cuvintele Republica Populară, membrii guvernului, deputaţii se ridică şi aclamă furtunos. Publicul din balconele Adunării sîi saltură ovăşile celor ale deputaţilor.

În această atmosferă de înălţător entuziasm, a fost adoptată „Legea de constituire” a Republicii care stabilea că, pînă la adoptarea noului Constituţiu, puterea legislativă va fi exercitată de Adunarea Deputaţilor, iar puterea

executivă — de un prezidiu compus din cinci membri, aleşi de Adunarea Deputaţilor. Membrii prezidiului au depus jurămîntul în faţa Adunării Deputaţilor.

În aceeaşi şedinţă, parlamentul a aprobat componenţa guvernului, propusă de dr. Petru Groza, cuprinzînd reprezentanţi ai partidelor şi organizaţiilor obşteti democratice, hotărîte să acţioneze pentru construirea orînduirii socialiste — ai Partidului Comunist Român, ai Partidului Social-Democrat, ai sindicatelor, Frontului Plugarilor, Uniunii Populare Maghiare.

În mesajul adresat poporului, în numele Prezidiului Republicii Populare Române, prin posturile de radio în noaptea Anului Nou, prof. dr. C.L. Parhon spunea: „Nici o piedică nu mai stă acum în calea dezvoltării depline a democraţiei populare... Măreşe înfăptuirii ne aşteaptă pe toţi în anul ce vine. Total depînde acum numai de voinţa şi decizia noastră, de iubirea noastră faţă de popor şi de Republica noastră populară, de devotamentul fiecăruia pentru păşirea ţării”.

În această atmosferă de înălţător entuziasm, a fost adoptată „Legea de constituire” a Republicii care stabilea că, pînă la adoptarea noului Constituţiu, puterea legislativă va fi exercitată de Adunarea Deputaţilor, iar puterea

constituieze domnia democraţiei, domnia poporului prin popor”, iar în Manualul bunului român, ca cap. III, el lămurea „cum se cheamă statul a-cuio unde poporul este suveran”. Acest stat era Republica democratică, „un stat în care oamenii adunaţi îngrîşee singuri de soarta lor, fără a-şi pune stăpîni pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea şi drept ţintă frăţia”. „Aşadar — se conchidea — de nevoie e ca românii să se întocmească în republica democratică, adică într-un stat astfel întocmit ca tot românul în vîrstă legiuită să aibă glas la alegerea deputaţilor la Adunarea Obştească a ţării, care A-duce să fie însărcinată a face legile trebuincioase ţării şi a alege un om cinstit şi vrednic care să poarte grija de cîrmuirea treburilor ţării...”

Avem o istorie străveche aici, în spaţiul carpato-dunărean, mereu prezenţi de-a lungul a două milenii în osîrda şi cu şingele care au civilizat şi au apărut acest pămînt al fiinţei noastre. Ne-am zămislit o cultură specifică, proiecţie a unei înalţegate gestaţii, cu acea conştiinţă de sine pe care, răspînzînd încredinării vremurilor, veşcii croniciari o sintetizau în celebrile „de la Rim ne tragem”, pentru că, în epoca afirmării naţiunilor, împlinirea istorică să ne îmbrăţişeze pămîntul străbun cu numele scump nouă tuturor: ROMÂNIA.

Pledînd pentru o istorie adevărat naţională, care atunci, cînd scria, în 1844, „zicea încă supt praful cronicilor de documentelor”, Nicolae Bălcescu sublinia atît de semnificativă tradiţia în rîndurile poporului nostru a unor instituţii pe care publiciştila a ceea ce se numea „Europa luminaţă” le găseau „din cele mai ratiionale”. Cercetînd această tradiţie „am vedea că drepturile sfînte ale omienilor au găsit totdeauna apărători într-această ţară, că pămîntii noştri le-au cunoscut, le-au preţuit, s-au jertfit pentru dînsule; şi dacă nu ni le-au lăsat într-o totă întregime, o vină n-a fost întru ei, ci a grelelor împrejurări în care s-au aflat”.

Acelasi Bălcescu, sufletul evenimentelor de la 1848, întrevădea în Mersul revoluţiei în istoria românilor epoca în care se „va mîntui naţia de apăsarea străinilor şi o va reintregi în libertatea şi unitatea sa”, adunarea poporului va putea „să

O dată cu Anul Nou, întregul popor a sărbătorit marele eveniment — fîurirea Republicii. În întreprinderi şi instituţii, la orase, ca şi la sate, au avut loc însuleţile mitînguri şi adunări populare în care oamenii muncii, de toate profesile, de toate vîrstele, de toate naţionalităţile şi-au exprimat hotărîrea de a-şi consacra toate forţele luptei pentru înflorirea României noi. Pe adresa Comitetului Central al partidului, a Prezidiului Republicii şi guvernului, au sosit valuri de moţiuni şi telegrame, exprimînd sentimente de bucurie şi angajamente în producţie, pentru dezvoltarea economică a ţării.

În primele zile ale anului 1948, în toate unităţile militare, într-o atmosferă sărbătorească, ostaşii, subofiţerii şi ofiţerii au depus jurămîntul faţă de patrie şi popor, angajîndu-se să aere cu devotament cuceririle revoluţionare ale poporului, independenţa şi suveranitatea naţională.

În frîmîntata istorie a poporului nostru, transformarea României în Republică Populară a reprezentat un moment de cotitură. Prin această victorie s-a încheiat procesul de cucerire a puterii politice de către clasa muncitoare, premisa esenţială a fîuririi noului orînduirii sociale. În faţa României s-a deschis perspectiva largă a trecerii la construirea societăţii socialiste.

O însemnătate istorică a avut congresul de unificare a Partidului Comunist Român şi Partidului Social-Democrat, care a consfinţit crearea Partidului Muncitoresc Român, pe bazele marxism-leninismului — asigurînd astfel elanul muncitoresc. po-

porului, statul major revoluţionar unde necesar conducerii opere de construcţie socialistă. Punînd capăt şi puterii economice a marii burghezii de la orase, naţionalizarea principalelor mijloace de producţie industrială în vara anului 1948 a dus la crearea unui vast şi puternic sector socialist în economie, cu rol hotărîtor pentru întreaga dezvoltare social-economică a ţării. Clasa muncitoare a fost eliberată din cătuşele exploatareii capitaliste; au apărut condiţiile necesare trecerii la conducerea planificată a economiei naţionale. Aplicînd creator adevăratele fundamentale ale învătării marxist-leniniste la condiţiile concrete ale României, partidul a orientat cu mină sigură poporul pe calea industrializării socialiste, singura cale a progresului şi a înfloririi ţării, a înfăptuirii cooperativizării agriculturii, a asigurării conţinutului ridicare a nivelului de trai material şi spiritual al populaţiei.

La două decenii de la proclamarea Republicii, cînd victoria deplină a socialismului, succesele pe calea desăvîririi societăţii socialiste au schimbat din temelii înfîşurarea ţării, cînd România înainteză rapid pe calea civilizaţiei, clasei muncitoare, ţărînimii, intelectualităţii, oamenii muncii de toate naţionalităţile sîi unesc înrîndire mai strîns ca orînd în jurul Partidului Comunist Român, — organizator al acestor transformări uriaşe, călăuză inspiratoare de dinamism a întregii dezvoltări a patriei.

Înfăptuind cu elan şi încredere vastul program de desăvîrire a construcţiei socialiste elaborat de Congresul al IX-lea al P.C.R., măsurile multilaterale stabilite de recenta Conferinţa Naţională a partidului, poporul nostru cînteste glorioasa aniversare a Republicii înfăptînd tot mai sus, prin munca sa, edificiul strălucitor al României socialiste.

Paroschia NICHITA
şef de sector la Institutul de studii istorice şi socio-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

Ion CRÎNGULEANU

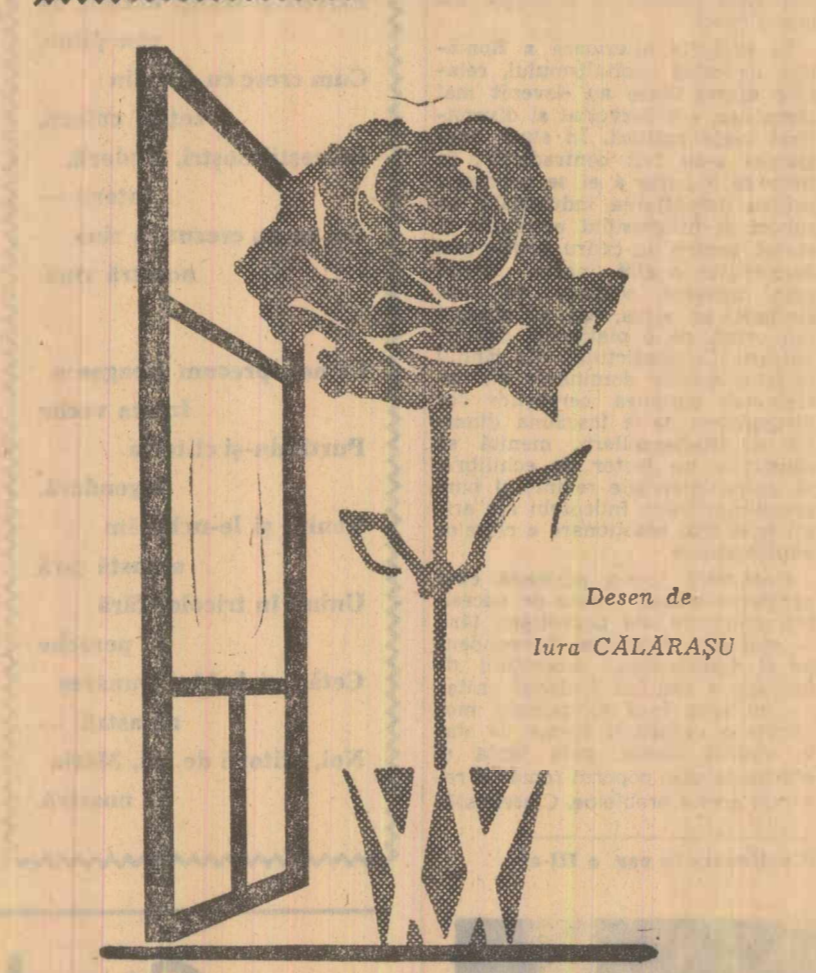
ȚARA

Pămînt de fruct şi piine caldă,
Brazdă-n adînc din orizontul ploii.
Tărîm de anotîmpuri pline, bucurie
În ochii pruncilor veniţi să-şi crească
Destinul în destinul tău;

Tu eşti, în chicia timpului, planetă
Ce luminează calea, eşti aripă
În trupul nostru, inimă şi sens
Prin care toate rosturile vieţii trec;

Tu dai izvor seminţelor pornite
Să ducă rod şi pace şi lumină —
Eşti ritmul timpelor şi cerul
Acestor spaţii largi de muncă şi de sentimente;
Eşti tinăra lumină lîngă frunzi —
Şi creşei în bucuria lumii să te bucuri.

Tu dai izvor şi pace şi putere
Acestui timp istoric arcuî, prin care
Cu demnitatea şi lumina
Poporul face paşi de sărbătoreare.

Desen de

Iura CALĂRAŞU

Dumitru M. ION

IMN

Tineri sîntem şi în pragul puterii
Aşteptăm ramuri noi să ne crească —
Înfînderea crudă şi liniştea din serile verii:
Duce în toamnă poveri de culoare cerească:
Pămîntul şi apele, imaginea celor de-acasă,
Vorbele mele cîzînd cînd m-acoperă griul
Piinea cîstîtă-n amiază pe ţarina grasă
Ţuica picurîndu-şi din prunc pîrîul.
Viaţa-n orase, clipe de muncă peste coline,
Cuvintele : dulce şi rău, miere şi bine,
Cuvîntul literă, cînstă, cuvîntul părinte
Dunîrea-ni aruncă prin trei guri în memorie.
Via de lumină, roade-n cîmp —
Viaţa ne-adună, prezenţi sîntem în istorie
Cînstim cîntecul de linişte înălţat de copii.

Întru mulţi ani, REPUBLICĂ!

George IVAŞCU

Popas sărbătoreşte la capătul a 20 de ani: Zina Republicii Socialiste Române. Retrospectiva e în noi înşine, în spirita fiecăruia vibrînd o anid din frămîntul istoriei celei noi a poporului, fîuritor al propriului destin. Imaginea revelatoare a ţării în ce era ea mai pregnant ca progres material datorită orînduirii socialiste — se vede şi ea pretutînd, obiectivînd ceea ce constituia lucidă a poporului, prin Partidul său, ceea ce elanul creator, prin mîntea şi braţele oamenilor muncii, au înfăptuit şi înfrunghit. Această nouă faţă a României ne-o cîntă poezii şi ne-o atestă statisticile, ne-o mărturisim între noi şi ne-o remarcă străinii, ritmul de creştere a progresului nostru economic din ultimii ani menţinuindu-şi înclîd din cei mai înalţi pe scara internaţională.

Avem o istorie străveche aici, în spaţiul carpato-dunărean, mereu prezenţi de-a lungul a două milenii în osîrda şi cu şingele care au civilizat şi au apărut acest pămînt al fiinţei noastre. Ne-am zămislit o cultură specifică, proiecţie a unei înalţegate gestaţii, cu acea conştiinţă de sine pe care, răspînzînd încredinării vremurilor, veşcii croniciari o sintetizau în celebrile „de la Rim ne tragem”, pentru că, în epoca afirmării naţiunilor, împlinirea istorică să ne îmbrăţişeze pămîntul străbun cu numele scump nouă tuturor: ROMÂNIA.

Pledînd pentru o istorie adevărat naţională, care atunci, cînd scria, în 1844, „zicea încă supt praful cronicilor de documentelor”, Nicolae Bălcescu sublinia atît de semnificativă tradiţia în rîndurile poporului nostru a unor instituţii pe care publiciştila a ceea ce se numea „Europa luminaţă” le găseau „din cele mai ratiionale”. Cercetînd această tradiţie „am vedea că drepturile sfînte ale omienilor au găsit totdeauna apărători într-această ţară, că pămîntii noştri le-au cunoscut, le-au preţuit, s-au jertfit pentru dînsule; şi dacă nu ni le-au lăsat într-o totă întregime, o vină n-a fost întru ei, ci a grelelor împrejurări în care s-au aflat”.

Acelasi Bălcescu, sufletul evenimentelor de la 1848, întrevădea în Mersul revoluţiei în istoria românilor epoca în care se „va mîntui naţia de apăsarea străinilor şi o va reintregi în libertatea şi unitatea sa”, adunarea poporului va putea „să

constituieze domnia democraţiei, domnia poporului prin popor”, iar în Manualul bunului român, ca cap. III, el lămurea „cum se cheamă statul a-cuio unde poporul este suveran”. Acest stat era Republica democratică, „un stat în care oamenii adunaţi îngrîşee singuri de soarta lor, fără a-şi pune stăpîni pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea şi drept ţintă frăţia”. „Aşadar — se conchidea — de nevoie e ca românii să se întocmească în republica democratică, adică într-un stat astfel întocmit ca tot românul în vîrstă legiuită să aibă glas la alegerea deputaţilor la Adunarea Obştească a ţării, care A-duce să fie însărcinată a face legile trebuincioase ţării şi a alege un om cinstit şi vrednic care să poarte grija de cîrmuirea treburilor ţării...”

Peste un veac, idealul astfel năzuit atunci, la 1848, avea să se înfăptuiască, — evident în alte condiţii istorice şi la alt stadiu, determinat ştiinţific, al concepţiei despre dezvoltarea societăţii. De data aceasta, la 30 decembrie 1947, făptuirii republicii — ai republicii populare — erau luptătorii în numele celor mai largi interese ale masei, erau cei călăuzii de partidul avangardiei clasei muncitoare, în lumina învătării printre ai cărei clasi fîuritori, Karl Marx nu era, de altfel, deloc străin nici de starea, nici de lupta pentru o mai dreaptă orînduire în Ţările Române din vremea vieţii sale.

Vrednică de subliniat este, într-adevăr, această filiaţie a orînduirii noastre actuale, care, pe de o parte sîi află sorgintea în tradiţia noastră socialistă, România poate privi astăzi cu cea mai îndreptăţită mîndrie asupra ei înşăşi. Conferinţa Naţională a Partidului Comunist Român, consacrată măsurilor de perfecţionare a conducerii şi planificării economiei naţionale, pregătind şi planificarea organizării administrativ-teritoriale a ţării, a însemnat nu numai o dezbaterie profundă a direcţivelor elaborate, dar şi o confruntare din cele mai lucide, în spiritul partinic, a tuturor parametrilor la nivelul actual al ştiinţei societăţii, cu conştiinţa deplină a ceea ce

s-a înfăptuit, dar cu altă mai mult a ceea ce orizontul contemporan al progresului uman, datele actuale ale civilizaţiei şi culturii, la scara mondială, impun ca perspectivă, stabilind ordinea de prioritate şi de opţiuni.

Cu acel ascuţit realism şi acea nouă dimensiune în concepţie şi metodă, marcînd saltul de experienţă şi de viziune, pe care, în mersul revoluţiei noastre socialiste, îl înseamnă Congresul al IX-lea al Partidului, Conferinţa Naţională din 6 decembrie aniversar a Republicii a inspirat fiecăruia din noi un spor de mîndrie dar şi un plus de răspundere, l-a oferit pe ecran mai cuprinzător chipul armonios al patriei sub lumina intensă a unui vast reflector de conştiinţă colectivă, fiecare simţind totodată uriaşul potenţial de voinţă creatoare străbîndînt mîntea şi braţul tuturor. Cum a subliniat, la încheierea lucrărilor, tovarăşul Nicolae Ceausescu, Conferinţa a constituit o imagine pregnantă a coeziunii noii societăţi româneşti, a înalţei conştiinţe socialiste, patriotice de care sînt animăte cîntecii patriei noastre socialiste, a răspunderii lor pentru prezentul şi viitorul României.

Demonstraţie prin ea înşăşi a democraticismului orînduirii noastre socialiste, a ţării partidului şi regimului nostru, Conferinţa a avut un puternic ecou peste hotarele patriei. Lucrările şi hotărîrile ei au confirmat în plus, în opinia publică de peste hotare, voinţa de muncă paşnică şi creatoare a poporului român, aprecierea şi prestigiul de care se bucură activitatea internaţională desfăşurată de partidul şi statul nostru reflectîndu-se, între altele, şi în faptul că actuala sesiune a Organizaţiei Naţiunilor Unite a ales ca prezident al său pe ministrul de externe al României.

Sărbătorim cei 20 de ani ai Republicii cu conştiinţa deplină preţurii a întregii noastre istorii, pe care de la străbunii milenari, pînă astăzi a trăit-o în fiinţa lui poporul român. Cînstim lupta şi jertfa prin care cei mai buni fii ai lui s-au dăruit instaurării demnităţii umane pe pămîntul patriei. Si dăm glas bucuriei care ne umple inimile în lumina viitorului contopit în urarea unanimă: „Întru mulţi ani!”

Expunerea prezentată de tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri

(Urmare din pag. 1)

pinătoare, în fața monarhiei, au folosit în interesul lor roadele acestei lupte pentru a-și consolida pozițiile în societate și a intensifica exploatarea oamenilor muncii.

Vîrf al piramidei sociale a regimului burghez-moșieresc, instituția monarhică a promovat interesele claselor exploatare, și-a legat numele de spolierea bogățiilor țării, de menținerea României în stare de înăpoiere economică, o dată cu aservirea ei intereselor puterilor imperialiste, care afectau grav suveranitatea de stat. Străină de năzuințele și suferințele poporului român, monarhia a patronat arbitriul în viața de stat, numeroasele acte de reprimare a răscoalelor țărănești, a luptelor muncitorești, a mișcării revoluționare. Martiriul mii de țărani uciși în timpul răscoalelor din 1888 și 1907, împuscarea muncitorilor în Piața Teatrului Național la 13 decembrie 1918, la Lupeni în 1929, la Grivița în 1933 — sînt tot atâtea acte de acuzare la adresa orînduirii burghezo-moșieresti.

Politica antipopulară a monarhiei a alimentat dezvoltarea unui puternic curent republican, care a cuprins personalități eminente ale vieții politice, științifice și culturale, militanți sociali, avînd un larg ecou și aderenți în straturile cele mai adînci ale poporului. Cu vehemența caracteristică, scriitorul N. D. Cocea dezvoltă cupăditatea monarhiei, scriind că ea „a supt fără odihnă, fără milă, fără crutare. A supt prin surle politice, prin ventuzele tuturor partidelor, prin toate societățile, prin toate uzinele, prin toate domeniile, prin toate apanajele rupte din pîinea și din foamea norodului. A supt pînă la măduvă, pînă la deznădejde, pînă la revoltă...”

Revenind la republică a căpătat un conținut nou o dată cu afirmarea în viața politică a clasei muncitoare, clasă consecvent revoluționară, exponența intereselor fundamentale ale poporului muncitor. Mișcarea muncitorească și socialistă a legat indisolubil idelle republicane de întreaga luptă de eliberare socială și națională, de desființarea a înșăși orînduirii bazate pe exploatarea omului de către om. Constantin Dobrogeanu-Gherea, figură proeminentă a mișcării noastre socialiste, scria în articolul „Socialismul și republica”: „Dacă noi vom putea organiza pe muncitori și a-i face să capete stăpînire politică, dacă prin această stăpînire politică vom putea reuși ca mijloacele de producere, unelte și pămînt, să nu fie în mina unei singure clase, ci în mina națiunii întregi, dacă prin aceste mijloace am pus în neputința de a se exploata și jefui om pe om... atunci domnia burgheziei va dispărea, domnia sînilor și jafului nu vor mai fi, alcătuirea societății de azi va pieri cu toate instituțiile ei...”

Continuînd și ridicînd pe o treaptă superioară tradițiile mișcării democratice și socialiste din perioada precedentă, Partidul Comunist Român, încă de la înființare, și-a înscris pe steagul său țelul cuceririi puterii de către clasa muncitoare, de către cei mulți, exploatați și asupriți, al construirii socialismului. Exponenți ai intereselor poporului, partidul comunist a dezvoltat legătura intimă dintre monarhie și regimul burghez-moșieresc, a subordonat lupta pentru un stat republican democratic luptei generale revoluționare.

Tovarăși, Idealul republicii avea să fie împlinit, la un nivel superior celui gândit de înaintașii noștri, de către clasa muncitoare, de către masele largi populare, sub conducerea Partidului Comunist Român, în condițiile create prin actul de la 23 August 1944, moment crucial în istoria contemporană a României, care a dus la eliberarea țării de sub jugul fascist, a deschis larg poporului român calea spre realizarea deplinei independențe naționale, a aspirațiilor sale de democrație și progres social.

În situația tragică în care a fost adusă România în timpul dictaturii fasciste și al războiului antisovietic, s-a dezvoltat mișcarea antifascistă, ale cărei forțe de bază au fost clasa muncitoare, țărănimia, intelectualitatea democrată. Această mișcare a cuprins și importante cercuri ale burgheziei, cadre conducătoare ale armatei, care și-au manifestat deschis aversitatea față de regimul de ocupație și jaful practicat de hitleristi. Sub influența mișcării de rezistență, în încercarea de a se diferenția de regimul antonescian și a soluții pentru ieșirea din criza politică provocată de creșterea revoltei masei populare și înfrîngerile zdrobitoare pricinuite trupelor fasciste de Armata Sovietică, cercurile palatului s-au orientat spre o apropiere de forțele democratice, în fața partidului comunist, în vederea înlăturării dictaturii militare și scoaterii țării din război antisovietic.

Este meritul istoric al partidului comunist de a fi izbutit să unească într-o largă coalitie toate forțele patriotice și democratice, pe toți cei care, indiferent de motiv, erau interesați în răsturnarea dictaturii militare-fasciste și eliberarea de sub dominația Germaniei hitleriste. Atragerea cercurilor palatului regal la acțiunea de răsturnare a regimului antonescian, inițiată și condusă de Partidul Comunist Român, — acțiune decurgînd din raportul forțelor social-politice existente în acele condiții — a avut o importanță influență pozitivă asupra desfășurării ulterioare a evenimentelor.

Înlăturarea dictaturii militare-fasciste, trecerea României, cu întreg potențialul economic și militar, de partea coaliției antihitleriste, lupta eroică a Armatei Române, umăr la umăr cu glorioasa Armată Sovietică, pentru eliberarea întregului teritoriu al țării și apoi, dincolo de granițele ei, pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei naziste, jertfele grele de sînge ale militarilor și luptătorilor antifasciști au constituit nepierătoare fapte de glorie în istoria patriei, reprezentînd contribuția României la victoria asupra fascismului. (Vii aplauze).

După cum se știe, în perioada ce a urmat insurecției, lupta de eliberare națională a poporului român pentru zdrobirea fascismului s-a înbinat în mod organic cu lupta revoluționară internă pentru instaurarea unui regim de reală democrație, pentru înlăturarea profundelor transformări economice și sociale cerute de nevoile dezvoltării societății, de interese fundamentale ale țării.

Voinței masei de a asigura înaintarea pe calea democrației și progresului i se opuneau însă clasele exploatare, partidele politice reacționare, interesate în reînnoirea vechilor rînduiri. În eforturile de a stăvilii avîntul revoluționar al masei, cercurile politice burghezo-moșieresti se sprijineau pe monarhie, nădăjduind că prin poziția sa în stat, prin prerogativele pe care i le confera Constituția, regele ar fi putut să acționeze pentru a imprima desfășurării evenimentelor cursul convenabil lor. Și efectiv, în virtutea funcției pe care o îndeplinea, de instrument al dominației claselor exploatare, monarhia a devenit centrul de raliere a reacțiunii interne și a sprijinitorilor săi din exterior.

Dar nimic n-a putut să împiedice ofensiva uriașelor forțe sociale ridicate la luptă sub conducerea partidului comunist. Ne sînt încă vii în amintire episoadele asprei înfrîntări de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

Înfrîntarea de clasă din acea perioadă, care a atins o intensitate și o amploare fără precedent în istoria țării noastre, îmbrăcînd de multe ori aspecte dramatice.

particularitățile istorice și naționale concrete, potrivit cerințelor fiecărei etape.

Proclamarea republicii a constituit un moment de cea mai mare însemnătate în desfășurarea revoluției populare — momentul care a marcat încheierea procesului de cucerire a întregii puteri politice de către clasa muncitoare, aliată cu țărănimia și cu celelalte pături ale oamenilor muncii, instaurarea deplinei suveranități a poporului. Prin republică, națiunea română a dobîndit cea mai democratică formă de guvernămînt din întreaga sa istorie, un puternic instrument al construirii vieții noi, pășind în grandioasă etapă a edificării socialismului. (Aplauze puternice).

Tovarăși,

Viața a dovedit din plin superioritatea și nelimitatele valențe de progres ale noii forme de organizare statală, instituită cu două decenii în urmă.

Bruințele din perioada care a trecut de la proclamarea republicii ne îndreptătesc să apreciem că România a progresat în acești ani cu o întreagă epocă — epoca celor

mai adînci și mai recunde prefăceri din istoria patriei noastre, care au schimbat din temelii configurația social-economică și viața întregii națiuni. Au fost înlăturate din arena vieții social-politice clasele exploatare, întorîndu-se egalitatea socială și dreptatea pentru toți cetățenii țării. Prin victoria și consolidarea relațiilor socialiste în toată economia națională, aceasta s-a transformat într-un organism unitar, ale cărui pulsații viguroase își au sursa în proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, în conducerea planificată a proceselor economice.

În seara zilei de 30 decembrie, la orele 19, într-o atmosferă de mare însuflețire, în aceeași sală în care ne aflăm acum, Adunarea Deputaților a consfințit abolirea monarhiei și a adoptat legea prin care România era proclamată republică populară. (Aplauze puternice, îndelungate). Adunarea Deputaților a ales în unanimitate un președinte al Republicii, format din dr. C. I. Parhon, Mihail Sadoveanu, Ștefan Voitec, Gheorghe Stere, Ion Niculi.

Vestea înlăturării monarhiei și proclamării Republicii a stîrnit o explozie de entuziasm în popor. Pretutîndeni, la orașe și sate, pe străzi și în piete publice, în instituții și întreprinderi, masele și-au arătat bucuria prin manifestații care au îmbrăcat caracterul unor marșuri populare. Prin nenumărate moțiuni și telegrame, muncitorii, țărani, intelectuali, armata și-au exprimat devotamentul față de republică, hotărîrea nestrămutată de a-și consacra toate forțele înlăturării ei.

Evenimentele care au dus la proclamarea republicii demonstrează că revoluția populară a cunoscut o desfășurare continuă ascendentă, antrenînd în vîltoarea ei masele cele mai largi, toate forțele vie ale națiunii. Atît pe front, în războiul antihitlerist, cît și în lupta pentru cucerirea puterii politice, în opera de redresare a economiei naționale, oamenii muncii au făcut dovada unui înalt eroism, izbutind prin eforturile și sacrificiile lor să asigure progresul României. Insurecția armată antifascistă, instaurarea primului guvern democratic din istoria țării, ofensiva neîntreruptă a forțelor democratice, progresiste, zădărnicele încercări ulterioare imperialiste de a interveni în treburile interne ale țării și a înăbuși lupta masei — toate acestea sînt componente ale aceluiași proces revoluționar neîntrerupt.

Elementul fundamental care a asigurat victoria revoluției a fost încheierea alianței muncitorești-țărănești într-o indestructibilă forță, sub conducerea partidului comunist, unirea în jurul aceluiași țeluri, în cadrul Frontului Național-Democrat, a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate. În focul revoluției, Partidul Comunist Român a făcut cu strălucire dovada maturității sale politice, a priceperii de a-și elabora strategia și tactica, pornind de la realitățile țării, de a minui toate formele de luptă potrivit necesităților ivite în cursul desfășurării evenimentelor. S-a confirmat astfel încă o dată, și prin experiența țării noastre, adevărul incontestabil că reușita activității partidului clasei muncitoare depinde în măsură hotărîtoare de capacitatea de a aplica principiile generale ale marxism-leninismului la

poporul, fie prin reprezentanții lor aleși, fie direct, nemijlocit, la elaborarea, dezbaterea și stabilirea deciziilor în problemele fundamentale pentru destinele țării, consolidarea și dezvoltarea multilaterală a proprietății obștești, a economiei naționale, ridicarea conștiinței socialiste a cetățenilor constituite temelia adîncirii continue a democrației populare în viața de stat, a extinderii principiilor democratice în modul de organizare și funcționare a tuturor verigilor vieții sociale.

Întreaga operă de edificare a noii orînduirii înlăturată în aceste decenii astată rolul înalt construit al statului socialist pe toate țărmurile. Sarcinile complexe ale desăvîrșirii construcției socialiste și trecerii treptate spre comunism presupun, pentru o lungă perspectivă istorică, ridicarea la un nivel calitativ superior a acestui rol, creșterea neîncetată a contribuției statului la dezvoltarea forțelor de producție ale țării și perfecționarea relațiilor sociale, la ridicarea nivelului de trai al poporului.

Descălușînd nepuizabilele energii creatoare ale celor ce muncesc, construcția socialistă s-a dovedit a fi, în coordonatele sale esențiale, procesul unei profunde renașteri naționale. Noua orînduire a fărînit comunitatea regală de interese a întregii națiuni populare; în locul unei societăți sfîșiate de contradicții, avem astăzi o structură socială armonioasă, cuprînzînd clase și pături prietene, unite prin aceleași năzuințe. Alianța dintre clasa muncitoare și țărănimia cooperatistă — baza și principala forță socială a orînduirii noastre —, participarea activă a intelectualității la dezvoltarea multilaterală a țării, reprezentată coordonate fundamentale ale înfloririi națiunii noastre socialiste. (Vii aplauze).

O mare victorie a regimului socialist, obținută pe baza aplicării politicii marxist-leniniste a partidului comunist, este rezolvarea deplină a problemei naționale, fărînarea prieteniei frățești dintre toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, animată de același țel minunat: înțărirea patriei socialiste. Politica de dezvoltare armonioasă a forțelor de producție pe întreg cuprînsul țării, structura și funcționarea democratică a organismelor statale și obștești, respectarea limbii, tradițiilor și particularităților fiecărei naționalități asigură efectiv egalitatea socială a tuturor cetățenilor, crează condiții pentru manifestarea deplină a personalității lor.

Bilanțul strălucitului realizării ale celor două decenii de construcție socialistă — înlăturat, într-o sinteză cuprînzătoare, în raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta Conferința Națională a partidului — ne relevă pregnant justetea și clarviziunea politicii economice a Partidului Comunist Român și a statului socialist, orientată statornic spre fărînarea unei economii moderne, clădite pe o puternică bază industrială, spre valorificarea intensă a resurselor noi. Înlăturarea programului de industrializare, pentru care au fost concentrate principalele eforturi materiale și umane încă de la Conferința Națională a partidului din octombrie 1945, a imprimat un ritm susținut forțelor de producție, un dinamism fără precedent economiei românești. Industrializarea s-a dovedit factorul primordial al avîntului întregii economii, al procesului de urbanizare și al încorporării valorilor civilizației în modul de trai al masei largi. Industrializarea a dat o temelie traică independentei și suveranității naționale, crează condiții pentru participarea tot mai intensă a României la procesul mondial al revoluției tehnico-științifice, la cooperarea și colaborarea economică internațională.

Reorganizarea pe baze socialiste a relațiilor agrare a determinat transformări radicale în agricultură, în viața satului românesc, scoțîndu-l din starea lui seculară de înăpofere și imobilism, antrenîndu-l în cursul general ascendent al societății noastre socialiste. Dînd agriculturii atenția cuvenită unei ramuri esențiale a economiei naționale, partidul și statul înlătură un ansamblu de măsuri în vederea modernizării, a dezvoltării ei intensive și multilaterale. Prin sistematizarea localităților rurale se pregătirea apropierea treptată a vieții satului de condițiile și nivelul civilizației urbane — componentă inseparabilă a înaintării spre societatea comunistă.

Socialismul a dat noi coordonate vieții spirituale a poporului nostru, a ridicat pe trepte superioare înstruirea tinerei generații, creația științifică, artistică și literară. Dezvoltarea învățămîntului de toate gradele asigură împlinirea unui deziderat fundamental al democrației — largă accesibilitate a masei la valorile științei și culturii. Acordînd o înaltă prețuire științei

ca factor de mare importanță al progresului economic-social, partidul și statul nostru au creat condiții tot mai bune pentru promovarea ei, pentru fructificarea potențialului de gîndire științifică originală. Procesul de fărînare a lumii noi oferă oamenilor de litere și de artă nepuizabile surse de inspirație pentru a crea opere care să oglîndească transformările revoluționare, noul univers spiritual al poporului nostru.

În contextul dezvoltării generale, economice și sociale a țării, se îmbunătățesc continuu condițiile de viață ale populației — scopul întregii politici a partidului comunist și a statului socialist. Ca urmare a măsurilor luate sistematic de către partid și guvern, au sporit salariile muncitorilor, intelectualilor, funcționarilor, au crescut veniturile țărănimii, au fost majorate pensiile, a luat avînt construcția de locuințe, s-a înlăturat un larg program de construcții social-culturale, de ocrotire a sănătății.

Înlăturînd din acești douăzeci de ani, care stau temelia traică Republicii Socialiste România, sînt rezultatul aplicării politicii Partidului Comunist Român, al muncii avîntate și eforturilor creatoare ale tuturor celor ce muncesc. „Realizările obținute de țara noastră în anii construcției socialiste — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Conferința Națională — sînt rodul creației conștiente a întregului popor român, a muncitorimii, țărănimii și intelectualității, a masei largi de cetățeni fără deosebire de naționalitate, care au urmat neabătut politica partidului comunist, vîzînd în ea expresia intereselor lor vitale, steaua călăuzitoare spre un viitor mai bun și mai fericit, spre prosperitatea României socialiste”. (Aplauze puternice).

În conștiința poporului nostru trăiește mîndria de a avea în fruntea țării un partid plămădit din cele mai nobile fibre ale ființei sale, întrupare a valorilor supreme ale națiunii, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de a asigura înlăturarea ideilor luminoase ale socialismului și comunismului, ridicarea României în rîndul țărilor cu o înaltă civilizație și cultură. (Vii aplauze).

Masele largi populare și-au format convingerea că politica partidului, izvorîtă din cerințele reale ale dezvoltării României, reprezentată propria lor politică, un nesecat izvor de energie, chează fărînării viitorului prosper și fericit al patriei. Împlinirea stîrnă a activității partidului și poporului, creșterea rolului conducător al partidului comunist reprezintă o puternică forță motrice a mersului înainte al societății noastre în întreaga perioadă a construcției socialiste și comuniste. Ceea ce caracterizează în prezent dezvoltarea social-politică a României este participarea entuziastă a întregului popor, mai stîrnit unit ca orînd în jurul partidului, la înlăturarea amplitului program de dezvoltare a țării trasat de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Societatea noastră a pășit în acest stadiu al neîntreruptei sale ascensiuni cînd orînduirea socialistă se desăvîrșește multilateral, afirmîndu-și tot mai pregnant posibilitățile, avantajele și forțele sale creatoare. Preocupările pentru perfecționarea structurii și conducerii economiei, științei și culturii, pentru mai buna organizare în profil teritorial a activității de stat, pentru ridicarea pe o treaptă superioară a întregii munci de conducere a vieții politice și sociale și-au găsit o vie expresie în hotărîrile recentei Conferințe Naționale a Partidului Comunist Român — eveniment cu urmări din cele mai importante pentru dezvoltarea construcției socialismului în patria noastră.

Sinteză a experienței proprii în fărînarea noii orînduirii, bazată pe studierea realităților specifice României, a experienței altor țări socialiste și a tendințelor de acțiunează azi pe scară mondială, totalitatea măsurilor adoptate amplifică funcția conducătoare a partidului și rolul organizator al statului. Aceste măsuri creează acel cadru care permite îmbinarea mai armonioasă a conducerii centralizate cu inițiativa masei, înlăturarea formelor și metodelor perimate, creșterea dinamismului și eficienței economice, corespunzător actualei etape de dezvoltare a țării. Într-o impresionantă unanimitate — expresie vie a coeziunii noii societăți românești, a înaltei conștiințe socialiste, patriotice de care sînt animați toți cetățenii țării — poporul și-a manifestat adeziunea și hotărîrea nestrămutată de a materializa ansamblul măsurilor aprobate de Conferința Națională a partidului.

Bizundu-se pe forța și capacitatea poporului nostru, pe devotațiunea comunistilor, al tuturor cadrelor de partid, de stat, din economie și din organizațiile obștești, Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri nutresc

convingerea fermă că și în viitor politica partidului va fi realizată cu deplin succes, spre binele și prosperitatea poporului român. (Aplauze puternice).

Tovarăși,

Proclamarea republicii, dezvoltarea României pe calea socialismului au creat premisele pentru afirmarea suverană a României în politica internațională, pentru sporirea contribuției sale la circulația valorilor materiale și spirituale pe plan mondial, pentru participarea ei mereu mai activă la soluționarea — în interesul păcii și progresului social — a problemelor nodale ale contemporaneității.

De-a lungul ultimelor două decenii, în procesul unei activități laborioase pătrunsă de un înalt simț al responsabilității pentru destinele poporului și cauza socialismului și păcii, s-au conturat și și-au demonstrat viabilitatea principiile care călăuzesc politica externă a partidului și statului nostru: alianța, prietenia și colaborarea frățească cu țările sistemului mondial socialist — ca element central al acestei politici; colaborarea cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială; solidaritatea cu clasa muncitoare internațională și mișcarea de eliberare națională, cu noile state care și-au cîștigat Independența; lupta pentru unirea într-un front larg a tuturor forțelor antihitleriste, care militază pentru libertate, democrație, pace și progres social; respectarea dreptului inalienabil al tuturor popoarelor de a-și hotărî de sine stătător căile dezvoltării sociale și politice; dezvoltarea în tre state a unor relații întemeiate pe respectul reciproc al suveranității și independenței, pe neamestecul în treburile interne și egalitate în toate acestea în scopul asigurării păcii și securității internaționale. (Vii aplauze).

Poporul nostru ține seama de faptul că procesul de statornicire a unui climat de înțelegere și colaborare între popoare, de afirmare liberă și independentă a națiunilor și se opun cercurile imperialiste agresive, care se amestecă în treburile unor state, încalcă drepturile suverane ale acestora, organizează comploturi în scopul lichidării oucerilor democratice, săvîrșesc acțiuni agresive care primejdiesc pacea lumii. Împreună cu opinia publică din întreaga lume țara noastră își exprimă deplină solidaritate cu lupta dreaptă a enoicului popor vietnamez, hotărîrea de a-i acorda întregul sprijin moral, diplomatic și material pînă la victoria finală. (Aplauze puternice). Ne pronunțăm pentru rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor litigioase, pentru lichidarea focarelor de încordare din lume.

Politica externă a partidului și guvernului, poziția țării noastre față de problemele internaționale actuale — amply dezbătute la sesiunea Marii Adunări Naționale din vara acestui an — se bucură de adeziunea unanimă a poporului. Justetea și realismul acestei politici sînt demonstrate de extinderea relațiilor diplomatice de la 23 de state în 1947 la aproape 80 în 1967 și a legăturilor economice cu peste 100 de țări, de numeroasele inițiative constructive întreprinse în acest rîstimp, de prestigiu dobîndit de țara noastră pe arena internațională.

Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România își reafirmă hotărîrea de a face tot ceea ce depinde de ele pentru triumful cauzei socialismului, al idealurilor de libertate și progres social, pentru întărirea unității sistemului socialist mondial, a mișcării comuniste și muncitorești și a forțelor antihitleriste de pretutîndeni — în puterea și acțiunea cărora rezidă garanția salvărdării păcii — pentru preîntîmpinarea unei noi conflagrații mondiale, pentru dezvoltarea prieteniei și cooperării între popoare. (Vii aplauze).

Stimați tovarășii,

În pragul celei de-al treilea deceniu de existență a republicii, poporul român privește spre viitor cu optimism, încredințat că prin munca și pricepera sa, sub conducerea încercată a partidului, va înainta neîncetată pe calea socialismului și a bunăstării, va da o nouă strălucire României.

Îngăduiți-mi ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, să vă adresez dumneavoastră, tovarășii deputați și invitați, întregului nostru popor, calde felicitări cu ocazia acestei aniversări și urări de noi succese în activitatea viitoare, sănătate și fericire! (Vii aplauze).

Trăiască scumpa noastră patrie — Republica Socialistă România! Trăiască Partidul Comunist Român — conducătorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre! Trăiască unitatea țărilor socialiste, coeziunea partidelor comuniste și muncitorești! Trăiască pacea între popoare! (Aplauze puternice; întreaga asistență, în picioare, ovătonează îndelung).

„SUPERIORITATEA DEMOCRAȚIEI SOCIALISTE STĂ ÎN FAPTUL CĂ EA ASIGURĂ PARTICIPAREA LA EXERCITAREA PUTERII, LA CONDUCEREA TREBURILOR ȚĂRII, A ÎNTREGULUI POPOR, ÎN INTERESUL PROPRIEI SALE BUNĂSTĂRI ȘI FERICIRI. ACESTA ESTE IZVORUL INEPUIZABIL AL FORȚEI ȘI VITALITĂȚII SOCIETĂȚII NOASTRE, GARANȚIA MERSULUI VICTORIOS ÎNAINTE PE DRUMUL PROGRESULUI ȘI CIVILIZAȚIEI SOCIALISTE“.

NICOLAE CEAUSESCU

Societatea românească

și cetățeanul

SUB AUSPICILE

„Demos: kratos“. Două cuvinte eline — „popor; putere“ — au îngemănat, de secole, înțelesul democrației ca putere a poporului. A XX-a aniversare a Republicii, prilejind o amplă retrospectivă asupra stăruitei de izbinzi și zidiri ce se înalță de-a lungul drumului parcurs în aceste decenii, releează pregnant ce urias generator de dinamism și energie socială îl constituie înfăptuirea puterii poporului — adevărată și deplină democrație.

Ce rămânea din „democrația“ vechii puteri, fără muncitori și țărani?

TUDOR TEODORESCU-BRANIȘTE, ziarist și scriitor

Intrebăm: O bună parte a îndelungatei din. activități publicistice dinaintea de 23 August ați consacrat-o reliefării tarelor democrației burgheze. Ce puteți să spuneți, în legătură cu această, cititorului contemporan?

— O paralelă dintre trecut și prezent e greu de schițat în câteva rânduri. Citindu-l pe Caragiale, aș spune că ceea ce a caracterizat în trecut viața publică a țării era o „extravaganță deosebită între aparență și realitate“. Pe hirtie, aveam un regim de democrație burgheză. În realitate, însă, nici măcar atribuțiile elementare ale democrației burgheze — cu limitele, inechitățile și mutilările ei bine cunoscute — nu s-au găseau aplicare. Trăiam sub domnia bunului plac al întregului aparat administrativ — de sus până la ultimul jandarm.

statornicirea unor relații de ceterminare de la popor ca unic producător social, făcându-l tuturor bunurilor materiale și spirituale la poporul unit proprietar social al tuturor acestor bunuri și, totodată, unic deținător al puterii politice. În înfăptuirea acestui transformări uriașe, acul proclamării Republicii acum 20 de ani a avut funcții bivalente: încheind procesul de cucerire a puterii politice de către clasa muncitoare, aliată cu țărâna muncitoare, el a deschis, concomitent, calea spre naționalizarea principalilor mijloace de producție, dezvoltarea planificată a economiei țării, cooperativizarea agriculturii, creșterea vertiginosă a forțelor de producție.

națe ale vieții noastre economice; democrația politică și cea economică se condiționează și se influențează reciproc, interacțiunile lor găsindu-și expresie în simbioza dintre puterea politică, pe planul vieții de stat și proprietatea socialistă, ca bază a relațiilor de producție și a întregii sfere a relațiilor sociale. În felul acesta, poporul a reunit în miinile lui și puterea politică — dreptul de a se conduce, de a decide asupra obiectivelor dezvoltării sale — și bunul material — fabricile și uzinele, celelele mijloace de producție, resursele și bogățiile țării, întreaga avuție socială — și instrumentul administrării acestui bun, statul. Or, aceasta înseamnă că el dispune de tot ceea ce este necesar pentru a se conduce singur, așa cum dorește el, așa cum îl dictează propriile lui interese.

părtaș direct la făurirea viitorului conform cu interesele vitale ale patriei libere.

Garantarea materială — suportul real al drepturilor cetățenești

Prof. univ. TUDOR DRĂGANU, jurist

— Cineva spune că în dicționarul cuvintelor democrație ar putea fi înlocuit fără ezitare cu „drepturi“. Ce părere aveți?

— De dragul exactității științifice aș spune că acestei aserțiuni i se impune un corectiv esențial, și anume democrație = drepturi + garantare reală. Căci drepturile fundamentale înscrise în constituția oricărui stat nu pot fi exercitate efectiv decât dacă cetățenilor li se asigură condiții politice și economice adecvate și garantate. Numai astfel pot deveni drepturile și libertățile constituționale un patrimoniul de fapt al tuturor și al fiecărui.

Democrația socialistă și suveranitatea națională — în relație indisolubilă

Prof. univ. ION BANU

— Dezici monarhului absolut „statul sint eu“, cetățenii țării noastre îi contrapun realitatea politico-socială „statul sintem noi“. Cum anume?

— N-aș vrea să repet de două bine cunoscută despre componența democratică a tuturor organelor centrale și locale ale statului nostru socialist. Subliniez doar că, toate, absolut toate atribuțiile de conducere a vieții politico-sociale și economice au drept unic conținut exercitarea puterii de către popor.

Practic, deciziile elaborate de partid și guvern capătă întotdeauna un mare coaror colectiv — poporul. Masele, prin neajmărită lor încredere în politica partidului comunist, prin totala lor participare, transformă de fiecare dată aceste dezbateri în vaste agore ale înțelepciunii poporului. Edificatoare în acest sens este — spre a mă referi la cea mai recentă — vasta consultată prealabilă asupra măsurilor hotărâte de Conferința Națională a Partidului Comunist Român. Și, trebuie amintite, totodată, dezbaterile care au precedat adoptarea directivelor Congresului al IX-lea al P.C.R., importantele consfătuiri pe ramuri de activitate, discutațiile unor legi de mare însemnătate.

Pentru toți fiii aceluiași pământ

HAJDU GYÖZŐ, scriitor

Ne adresăm, în continuare, scriitorului Hajdu Gyözö, care declară: A vorbi despre ceva obișnuit este un lucru deosebit de dificil. Trebuie să găsești nu numai cuvinte potrivite, ci și pline de foc și culoare, pentru a exprima sensuri care îți aparțin aioda cum viții-i aparține lumina soarelui, piunii — sarea, păsării — zborul.

tăților conlocuitoare au devenit frați pe veci și alcătuiesc astăzi marea familie a României socialiste. Este o realitate incontestabilă — cuvintele secretarului general al partidului nostru sunt simple, dar așemenea unui mare adevăr, ele sint pline de sens și pline de viață, strălucind în fasciculele de lumină ale patriotului socialist. Fiindcă adevărul este că unul dintre factorii care asigură caracterul și consecința democrației noastre socialiste — egalitatea în drepturi pentru toți — este rezolvarea problemei naționale.

Realizarea plenară a conceptului de putere a poporului

Prof. univ. TUDOR BUGNARIU, membru corespondent al Academiei

Ne adresăm, în continuare, unui filozof care apreciază: — Notiunea de democrație a fost enunțată într-un stadiu primar al dezvoltării istorice și, ca urmare, a fost concepută atunci într-un înțeles limitat. Au trebuit să treacă milenii pentru ca evoluția dialectică a vieții sociale să-i asigure, în stadiul socialismului, un conținut real și deplin.

— Notiunea de democrație a fost enunțată într-un stadiu primar al dezvoltării istorice și, ca urmare, a fost concepută atunci într-un înțeles limitat. Au trebuit să treacă milenii pentru ca evoluția dialectică a vieții sociale să-i asigure, în stadiul socialismului, un conținut real și deplin.

Viața socială — vastă agoră a înțelepciunii poporului

IOAN GRIGORESCU, scriitor

— Nu cred că există o forță motrică mai atotputernică decât convingerea maselor. entuziasmul lor declansat prin justetea cauzei la care sint chemate să-și sponă cuvintul.

— Nu cred că există o forță motrică mai atotputernică decât convingerea maselor. entuziasmul lor declansat prin justetea cauzei la care sint chemate să-și sponă cuvintul.

— Nu cred că există o forță motrică mai atotputernică decât convingerea maselor. entuziasmul lor declansat prin justetea cauzei la care sint chemate să-și sponă cuvintul.

— marea familie a Republicii Socialiste România. Aceasta o dovedesc cu prisosință cele două decenii de când lumina ei ne aureolează cu dragoste fruntele. Cerul senin al patriei comune este larg deschis în fața noastră în orice colț al țării.

Sansele afirmării sînt deopotrivă egale pentru tot. Oricare om poate să-și valorifice aptitudinile pe tărîmul ce-î este cel mai propice. Avem ziare în limba maternă; putem tipări literatură în limba pe care o stăpînim mai bine sau, la fel, crea teatru. Avem sanse egale pentru a ne instrui profesional în orice specialitate; copiii noștri pot învăța în limba maternă și pentru viitoare generații se pregătesc noi profesori; se înalță pe toate meleagurile țării întreprinderi, uzine și fabrici moderne, care dau posibilitatea de manifestare deosebită a talentului și creativității, totodată, centre de iradiere a civilizației. Ca să devii muncitor sau savant, tehnician sau scriitor, medic sau artist, depinde de tine; criteriul realizării e același; conștiințele, capacitățile personale.

Pe membrii familiei noastre nu pot să-i despart limbile diferite ce le vorbesc, iar cuvintele noastre, faptele noastre de cinstită slujire a patriei, nu înfruntă să cîmbeze pe veci frăția dintre noi. Steaua noastră călăuzitoare, Partidul Comunist Român, experiența sa revoluționară victorioasă, aplicarea cu consecvență a politicii sale au sudat monolit minunata noastră familie. Înălții curenti ai frăției se întind pe drumul vieții, pe drumul realizării social-economice și culturale, iar unii dintre generații acestor înalți curenti este democrația socialistă, ce traversează pînă

în profunzimi întreaga noastră existență și propulsează dragostea socialistă pentru patrie.

Datorită muncii comune de înaltătare a patriei au fost mult depășite chiar și visurile cele mai îndrăznețe ale înaintașilor. Mă gîndesc la cele scrise de marele poet maghiar Ady Endre, originar din aceste meleaguri, către prietenul și colegul său Octavian Goga: «Maghiarul vorbește românului, cîmpul — pădurii, patriotul — patriotul, omul — omului, poetul — poetului; cinstite prietene al meu Octavian Goga, crede-mă că te iubesc, că îți iubesc poporul tău minunat — popor de adîncă sensibilitate — că îl iubesc așa ca pe al meu. Ca un om care mi-am început activitatea de redactor și publicist exact acum 29 de ani, citez, cu inima curată, rîndurile lui Ady, pentru că imaginea realităților de astăzi intruchipează mult mai mult decît crezuse cu puțină poetul.

Prietenul clijean al lui Ady Endre, poetul Emil Isac, scria în 1948, într-o pagină fierbinte de amintire: «Acum să vezi ceva demă de tine, ce te-ar liniști, dar și te-ar însufleți: studenți români și maghiari stau la aceeași masă, țărani români și maghiari dansează împreună, savanți români și maghiari se apleacă pe aceeași înfîlț și retorte, femei române și maghiare, împreună, îngrijesc copiii cu obrăzji îmbujorați, lucrează împreună români și maghiari».

Acum cu adevărat sîntem frați, nutrim o dragoste sinceră unul pentru altul, sîntem nedespărțiți. Fiind fii ai aceleiași patrii, ai aceleiași pămînt, ai aceleiași mame, altfel cum am putea?

Atribuții calitativ superioare factorilor obștești

IOANICHIE OLTEANU,
secretar al Uniunii Scriitorilor

Abordăm un nou aspect al problemei: — Vedeti, cînd spunem că democrația noastră se dezvoltă continuu, înțelegem aceasta în sensul unui proces, în care se integrează atît actele sau momente ca efecte inițiale imperceptibile, cît și evenimentele de o largă respirație, cu ample repercutări sociale.

Fără îndoială că tocmai un asemenea eveniment l-a constituit — și pe planul dezvoltării vieții democratice a poporului — recenta Conferință Națională a partidului prin măsurile preconizate pentru îmbunătățirea formelor și metodelor de conducere a vieții sociale. Acestea vor avea drept consecință principală dezvoltarea democrației, deoarece esența lor o constituie a-

sigurarea unei participări cît mai largi și nemijlocite a maselor la dirijarea celor mai importante domenii ale vieții societății noastre.

Mi se pare deosebit de sugestivă creșterea atribuțiilor ce revin organizațiilor obștești — creșterea așa spunea, nu numai în regim, ca «suprafață», dar și calitativ, în sensul unui grad superior de maturizare a răspunderii sociale. Este, în aceasta, în ponderea tot mai mare ce revine factorului obștesc în rezolvarea unor probleme esențiale ale vieții sociale, o expresie a însăși maturizării democrației noastre socialiste. Dacă ne gîndim că aceste organizații înglobează practic întreaga masă de milioane a populației active a patriei noastre, faptul ne apare și mai edificator, mai bogat în sensuri.

Caracterul generalizat al acestui

proces îl reflectă creșterea rolului organizațiilor obștești în toate sferile vieții sociale. Remarc în această ordine de idei că odată cu creșterea atribuțiilor ce revin sindicatelor, U.T.C. pe planul activității economice, vieții de stat, educării conștiinței socialiste, uniunii artistice dobîndesc, totodată, sarcina de a concura deopotrivă la găsirea formelor și mijloacelor celor mai potrivite pentru pătrunderea masivă a artei și literaturii în toate straturile poporului. Creșterea rolului factorului obștesc în sfera vieții artistice, a îndrumării artei și literaturii se exprimă prin asigurarea participării reprezentanților uniunii de creație la activitatea organului de specialitate al statului — Comitetul pentru Cultură și Artă. Prin faptul că acesta va include în forurile sale de conducere atît președinții acestor uniuni — scriitorii, artiștii plastici, compozitorii — cît și reprezentanți ai sindicatelor, ai U.T.C., ai Uniunii cooperativei agricole se creează condiții mai propice pentru ca în-ասուși marea comandă a creației artistice, poporul, cel pentru care trebuie să creze și căruia trebuie să i se adreseze creatorul de artă, să-și expună mai direct cerințele de frumos, realizîndu-se astfel o osmoză spirituală și ideologică mai vie între creator și beneficiar, cît și condiții mai bune de receptare și înțelegere a fenomenului cultural.

Realizarea multiplă a omului — țelul societății noastre

ION BIBERI,
scriitor,
și ALEXANDRU TĂNASE,
filozof

În final, un scurt dialog între un scriitor deseori prezent prin articolele sale despre problemele umanității și un filozof, autor al multor studii despre conștiința socialistă.

I. B. — Gîndirea filozofică înaintată a timpului nostru îl situează pe om în centrul realității universale; nu asistăm însă la o reinviere a unui antropocentrism mitologic, ci la o înțelegere a omului ca rezultat suprem al evoluției materiei, care a sfîrșit prin a lua conștiință de ea însăși, reușind a transforma lumea prin faptă.

Dezvoltarea vieții istorice n-a atribuit întotdeauna omului această demnitate. Omul, «utremurătoare

minune» prea mărită de Sofocle în Antigona, a fost însă scotit în toate civilizațiile anterioare timpului nostru ca un simplu mijloc pentru satisfacerea dorinței de putere a citorva privilegiați. În acest cadru, evenimentele vieții istorice se reduc la lupta omului pentru emancipare și obținerea libertății, pe plan social și moral. Evoluția umanității ne apare ca un proces de neînțățit umanizare, avînd drept țintă o dezvoltare a personalității, în plenitudinea tuturor aptitudinilor umane.

A. T. — Desigur, democratismul este nemijlocit implicat în toate preferențele inițiale pe care le trăiește omul din plin în societate, iar factorul hotărîtor în toate aceste preferențe este omul. Perfectionarea democratismului socialist în țara noastră înseamnă tocmai îmbunătățirea sistemului organizatoric instituțional, dar nu ca scop în sine ci ca premiză necesară pentru afirmarea creatorului a omului ca personalitate. O nouă tipologie umană, realizarea esenței umane în existența socială concretă, presupun transformarea condiției posibile și ideale în condiția reală, prefacerea lumii umane într-o lume a libertății.

I. B. — Aveți dreptate. Dezvoltarea personalității, săvîrșită prin parcurgerea a numeroase trepte, reprezentate prin epocile trecutului, ajunge la împlinire în societatea socialistă. După cum atestă și realitățile din țara noastră, numai structura vieții socialiste reintegrează pe om drepturile sale specifice umane, oferindu-i mijloacele complete ale dezvoltării sale personale. Societatea socialistă sprînjină și stimulează creșterea personalității.

A. T. — Ceea ce este caracteristic pentru omul societății noastre este că nu receptează pasiv binefacerile democrației. El intervine activ — exprimînd prin acest termen întregul proces tumultuos de participare a maselor largi la construcția socialistă — și își desfășoară toate valențele pentru a accelera dezvoltarea socială, conștient că în acest fel se creează tocmai condiții optime pentru manifestarea capacităților sale.

I. B. — Mă gîndesc, în legătură cu aceasta, la cite nu mi-a fost dat să citesc și să aud în trecut despre «strivirea» personalității omului în socialism, despre «dezumanizarea» lui, despre topirea individualităților într-o masă de contururi cenușii și amorfa. Cînd ne întîlnim azi cu asemenea aserțiuni, ele ni se par mai degrabă rîzibile decît demne de indignare. Într-atît s-au dezvoltat în oglinda faptelor. Aș invita pe vreunul din autorii unor astfel de aserțiuni spre a le arăta cîteva realități ale societății românești, deși trebuie să mărturisesc că mi-ar fi greu să mă decid la ce să mă opresc: la muncitorul de ieri devenit azi strălucit inginer, cu pătrunzătoare gândire tehnică, la țărănul capabil să fie un interloctor competent pentru orice agronom, la feciorul de muncitor sau țărăn care-î întîlnesti studiind structura și energia atomului sau tainele materiei vii, valorificîndu-și talentul ca pianist, literat sau compozitor? Prîvind în ansamblu viața noastră socialistă, aspectul cel mai izbitor e bogăția trăsăturilor și manifestărilor personalității, cea extraordinară eflorescență de talente și acte de creație, care, reliefind personalitatea distinctă a fiecărui, se contopesc în marea creație colectivă a progresului social.

A. T. — Socialismul a ridicat omul în țara noastră pe cel mai înalt pedestal al istoriei, a făcut din el nu numai subiectul ei, dar și obiectul spre care converg toate progresele. Este ceea ce se vedește din plin în întreaga noastră viață politică și socială. Tot ceea ce s-a înfăptuit și se înfăptuiește pe linia creării unui cadru mai bun de manifestare a inițiativii oamenilor muncii pe linia largirii dreptului de decizie, a participării mai active și mai directe a maselor la conducerea tuturor proceselor vieții sociale, are în vedere creșterea rolului ce revine factorului capital al dezvoltării societății — factorul om. Acesta conferă, după părerea mea, cea mai înaltă valoare etică și umanistă a democrației socialiste.

I. B. — În ultimii douăzeci de ani istoria noastră națională a săvîrșit o mutație de structură. Ca rezultat, România se situează astăzi în contextul evoluției umane, printre țările deschizătoare de drumuri în marea devenire istorică, ce urmărește împlinirea Omului. Aceasta este în binele poporului român și spre legitima lui mîndrie.

Întocmită de direcție în întreprinderi, consiliile de administrație în centralele industriale, consiliile ministerelor, conduc la aplicarea cu consecvență a acestui principiu în activitatea tuturor organelor de partid și de stat, practic în toate sferele vieții sociale.

Încontestabil, în esența ei conducerea colectivă este o formă democratică de conducere. Dar pentru ca ea să se poată manifesta ca atare este totodată necesar ca în cadrul fiecărui organ de conducere colectivă să se asigure terenul și clima-tul unei exprimări deschise a punctelor de vedere, al unei lînbere confruntări a ideilor. O formă colectivă de conducere în care schimbul de opinii nu s-ar desfășura normal, ar rămîne inertă, ineficientă. De aceea, o dată cu slăbirea acestor forme, mi se pare foarte important de subliniat și necesitatea irradierii în cadrul lor a unui spirit democratic, de respectare a dreptului fiecăruia de a-și exprima părerea proprie, chiar dacă este în divergență cu a altora.

Aplicarea principiului muncii colective se traduce printr-un produs deosebit de pretios pentru societate: concentratul de inteligență.

DEMOCRATIEI SOCIALISTE

Raportul dintre cetățean și stat în cadrul legalității socialiste

DUMITRU I. MAZILU,
doctor în drept

În leagătură cu definiția raportului dintre cetățean și stat în conștiința democrației socialiste, interloctorul ne-a declarat:

«Democrația își are haina etică și juridică în normele de drept care guvernează întreaga noastră viață socială și de stat. Asigurînd largi drepturi și libertăți, statul socialist român oferă cetățenilor posibilități depline de afirmare a personalității lor. Aceasta, ca și celelalte cuceriri istorice ale poporului, trebuie însă apărate împotriva oricăror încălcări, oricărui strîbiri. Fiește că o democrație care, concomitent cu libertatea de dezvoltare multilaterală a individului, ar include și «libertatea» de a împiedica această dezvoltare, care ar permite și «dreptul» de a atenta la drepturile ce le oferă, s-ar autocontrazice și submina pe ea însăși.

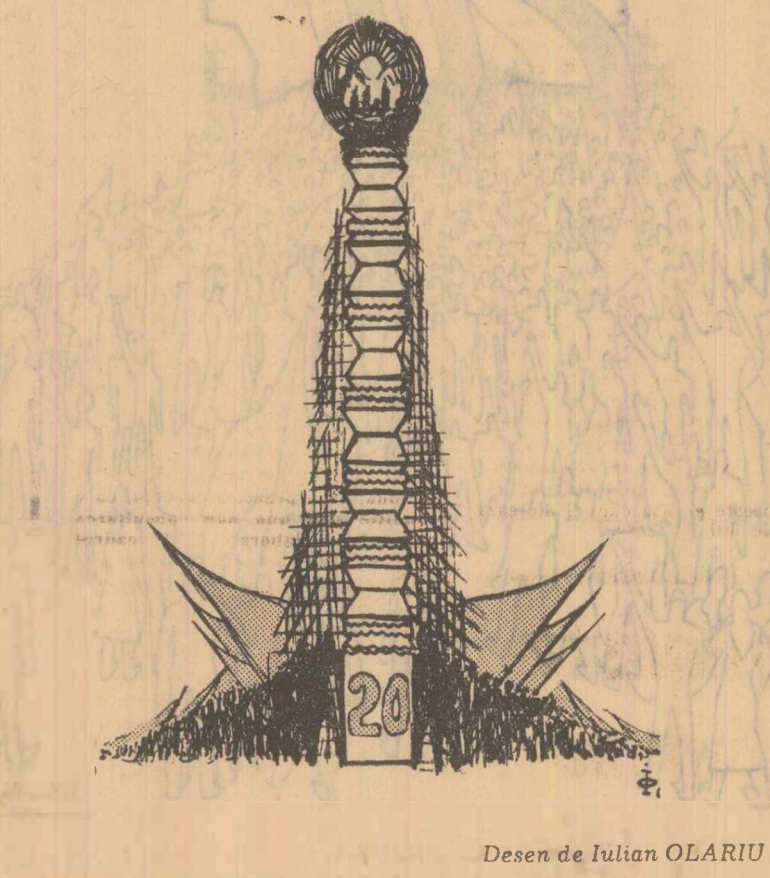
Legile statului nostru — ca stat socialist — exprimă interesele poporului, nevoile societății, sarcinile în diferitele domenii ale vieții social-economice și politice. Și tocmai de aceea interesele generale ale poporului cer aplicarea lor, respectarea legalității socialiste. În acest sens, respectul față de lege, formarea și dezvoltarea la cetățeni a conștiinței juridice, ca parte integrantă a conștiinței socialiste, constituie în mod nemijlocit, o condiție necesară a realizării democrației — cadrul ei firesc, obiectiv, de desfășurare.

Legalitatea socialistă formează în ansamblul ei cadrul definitiv al raporturilor dintre cetățean și stat. Respectarea legalității nu are de aceea un înțeles unilateral, ci con-

stituie o cerință și o necesitate ce acționează în sens dublu — de la societate, de la stat către individ, către cetățean, dar și de la cetățean și individ către societate și stat. Inviolabilitatea drepturilor și intereselor sociale se bazează în ultima instanță pe inviolabilitatea drepturilor și intereselor individului.

Un atribut esențial al vieții noastre democratice, așa spune un corolar firesc, complementar al celui asupra căruia am insistat mai înainte, rezidă în preocuparea pentru o cit mai justă respectare a legalității în întregul complex al raporturilor dintre cetățean și stat. Este adevărat, statul nostru socialist intruchipează puterea poporului. Însă aceasta nu exclude, în mod automat, ca în practica vieții cotidiane, în anumite verigi ale administrației de stat, unii lucrători să ia măsuri abuzive sau eronate, care pot afecta interesele cetățenilor. De aceea, democrația noastră de stat ia măsuri de prevenire a unor asemenea acte ilegale, iar atunci cînd acestea au avut totuși loc, de reparare a lor. Este conștientă în acest sens legea adoptată de Marea Adunare Națională, în sesiunea sa din iulie a.c., care prevede judecarea de către tribunalele a cererilor celor vătămați în drepturi lor prin acte administrative ilegale.

Legalitatea socialistă creează un climat de siguranță și stabilitate în raporturile sociale fiind un atribut esențial al democrației socialiste.

Democrația economică în acțiune

Ing. AUREL TEODORU,
director general al Combinatului chimic Borzești

— Vă aflați la pupitrul de comandă al uneia dintre marile rețorte ale industriei chimice românești. Aveți, astfel, posibilitatea de a urmări «pe viu» efectele democratismului economic în acțiune. Vreți să ne arătați cîteva aspecte ale acestora?

— S-a spus înainte, de bună dreptate, că democrația politică se îmblînză strîns cu cea economică. Nu as vrea să mă insist asupra bazelor materiale ale acesteia — și anume stăpînirea de către oamenii muncii a mijloacelor de producție ca și a rezultatelor muncii lor — și nici asupra bazelor ei spirituale — și anume conștiința că tot ceea ce realizează este în folosul nîmănului altcuiva decît al lor propriu.

Pe aceste premise funciare s-au dezvoltat nu numai uriasul eelan constructiv, înalta responsabilitate și voința de autodepășire în realizarea sarcinilor de producție, dar și multiplele forme de afirmare a spiritului de inițiativă, a nescutelor rezerve de ingeniozitate ale muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, acea prodigioasă căutare pentru ameliorarea continuă a activității productive, pentru găsirea celor mai eficiente soluții.

Hotărîrile Congresului al IX-lea, suita de măsuri adînc novatoare luate de partidul nostru în perioada care a trecut de la Congres au imprimat democrației economice un și mai puternic dinamism. Oprindu-mă la un singur exemplu din propria sferă de activitate, voi aminti că la începutul acestui an ne-au revenit prin planul de stat sarcini de o complexitate sporită. În combinat se puteau auzi discuzii în care se exprima îndoieli și îngrijorare cu privire la posibilitățile de a le realiza. Dar au avut loc adunările de dezbateri a cifrelor de plan pe instalații, secții, uzine.

În 11 luni ale anului în curs, s-au obținut peste plan produse chimice de aproape 13 milioane de lei.

În optica efectelor sociale ale democrației economice poate fi apreciată și mai bine uriașă însemnată a ansamblului de măsuri adoptate de recenta Conferință Națională a partidului. Deosebit de important este faptul că paralel cu perfecționările aduse mecanismului de conducere și planificarea a economiei naționale, cu folosirea mai eficientă a pîrgurilor economice, cîteva măsuri asigură atît îmbunătățirea conducerii centralizate a economiei, cît și dezvoltarea largă a inițiativii maselor de muncitori, tehnicieni, ingineri pe toate planurile, pînă la veriga de bază a activității productive — întreprinderi.

Acesta este sensul acordării de atribuții mai largi întreprinderilor în organizarea și dirijarea activității lor, largirii mobilității și autonomiei lor funcționale, al eliminării verigilor intermediare în activitatea de conducere.

Totodată, prin atribuțiile mai largi pe care le capătă adunarea generală a salariaților, acestia vor avea un cuvînt greu de spus în toate problemele importante privind organizarea și desfășurarea activității întreprinderii.

Toate aceste măsuri vor întări aplicarea democratismului în întreprinderile industriale, vor crea clasă muncitoare un cîmp și mai vast de manifestare a inițiativii și priceperii sale. Adîncirea democratismului în domeniul economic va conferi, astfel, decizii, izvoiri din participarea activă a masei creatorilor de bunuri materiale la conducerea efectivă a producției.

Perfecționarea cadrului instituțional și stimularea inițiativii locale

Dr. ALEXANDRU NEGOIȚĂ,
prodecan al Facultății de drept București

Următorul interlocutor adăuga: «Democrația presupune un cadru instituțional, iar dezvoltarea ei se atîă într-o strînsă interdependență cu perfecționarea acestui cadru. De aceea cred că este o legătură logică, organică, între măsurile adoptate la Conferința Națională a partidului pe linia dezvoltării vieții noastre democratice și cele privind organizarea mai rațională a activității administrației de stat, — practic de sus și pînă jos. Lărgirea activității legislative a Marii Adunări Naționale, creșterea rolului deputaților și al consilierilor permanenți, introducerea sesunilor deschise, de durată, perfecționarea activității Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri, reprezintă măsuri ce au ca factor comun accentuarea democratismului vieții noastre de stat. Aceleași este și sensul măsurilor privind îmbunătățirea activității ministerelor și a celorlalte organe centrale, lichidarea verigilor intermediare, a paralelismelor de funcții și atribuții, — care vor duce la «apropierea» considerabilă a cetățeanului de organele centrale ale administrației de stat.

Semnificația democratică a per-

fecționării administrației de stat a funcțiilor socialiste și întregesc conținutul prin competența sporită care se conferă unităților teritoriale de bază comuna și orașul, în cadrul reorganizării administrativ-teritoriale. În prezent în toată țara, la sate și orașe, au crescut experiențele maturitate și competența cadrelor locale, capacitatea lor de a soluționa corect variatele probleme ale organizației și coordonării vieții economice și social-culturale locale. Noua organizare a administrației de stat permite o afirmare pe planuri largi a inițiativii locale. Aș spune că atît prin politica de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, cu alte cuvinte prin investiții materiale, dar și prin investiții în inițiativă și responsabilitate locală va rezulta convergent o mare forță dinamică de progres.

Condiționarea reciprocă a măsurilor pe care le îmbunătățită activității administrației de stat cu cele vizînd adîncirea democratismului socialist se subsumează astfel, firesc, procesului amplu de modernizare și progres, caracteristic întregii vieți economice, politice și sociale a României.

Opinia publică preia funcții educative ale statului

IRINA TOMESCU,
vicepreședinte al Tribunalului Capitalei

— S-a arătat că societatea noastră, tocmai pentru a asigura democrașmînd orînduirii de stat, are obligația de a combate orice manifestări cu caracter antisocial. După părerea mea este însă important de subliniat ca deosebit de semnificativ că însăși societatea, prela, în mod direct și într-o măsură tot mai largă, sarcinile de supraveghere a legalității, funcții cu caracter educativ ale statului. Creșterea continuă a rolului opiniei publice în viața socială a României își găsește o vie expresie în creșterea unor asemenea forme obștești de influențare și control cum sînt consiliile de judecată din întreprinderi și instituții, comisiile de împăcînire ce funcționează pe linia sfaturilor populare, comisiile pentru soluționarea litigiilor de muncă, echipele de control obștesc, ce își desfășoară activitatea în domeniul comerțului, sanitar etc.

As vrea să arăt că, prin profilul muncii mele, am putut conștientiza deosebit contribuția pozitivă, reală și

eficientă a acestora la educarea cetățenilor în spiritul respectului față de rezultate de conviețuire socialistă. În cite și cite cazuri factorul conștiință socială, reprezentat de o adunare obștească, de un tribunal tovarășesc, nedispunînd de nici un instrument coercitiv, a reușit, prin forța opiniei publice înaintate, prin cuvîntul drept, prin dojana severă și prin sfatul plin de omenie să corijeze abateri, să prevină pași rătăciți. Este, cred, edificator că dintre cele aproape 12.000 de cereri adresate, anul trecut, spre soluționare comisiilor de împăcînire de pe linia sfaturilor populare din Capitală, s-au rezolvat, prin stingerea lor, peste 8.500 de cazuri. În primul semestru al acestui an, proporția plîngerilor soluționate prin împăcarea părților este și mai mare, ea ajungînd la 82 la sută din acțiunile deschise.

Cred că importanța și eficiența acestor forme de influențare a conștiinței cetățenești reflectă, prin ele însele, dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

O latură esențială a democrației socialiste — conducerea colectivă

Conf. univ.
CONSTANTIN POPOVICI,
decanul Facultății de filozofie și științe politice a Academiei de științe social-politice «Ștefan Gheorghiu»

— Vedeti o relație între dezvoltarea democrației socialiste în țara noastră și aplicarea tot mai largă a principiului conducerii colective?

— În raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului, principiul muncii colective a fost definit ca «una din sursele cele mai importante ale democratismului activității partidului, statului și organizațiilor obștești».

Necesitatea aplicării acestui principiu este demonstrată cu prisosință de realitățile vieții și apare cu atît mai pregnant în stadiul actual, cînd activitatea de conducere a devenit extrem de complexă în toate sectoarele. Într-adevăr, cu cît s-au format mai multe cadre, cu cît ele au acumulat mai multă experiență — cu atît s-a reafirmat mai programatic faptul că un singur conducător, oricît ar fi el de capabil și priceput, nu poate fi totușitor, că numai prin «întreținerea» mai multor mîini a experienței și înțelepciunii colective, se poate asigura o examinare a problemelor mai profundă și mai multilaterală.

Măsurile adoptate de Conferința Națională, instituînd o serie de forme noi ale conducerii colective, cum

sînt comitetele de direcție în întreprinderi, consiliile de administrație în centralele industriale, consiliile ministerelor, conduc la aplicarea cu consecvență a acestui principiu în activitatea tuturor organelor de partid și de stat, practic în toate sferele vieții sociale.

Încontestabil, în esența ei conducerea colectivă este o formă democratică de conducere. Dar pentru ca ea să se poată manifesta ca atare este totodată necesar ca în cadrul fiecărui organ de conducere colectivă să se asigure terenul și clima-tul unei exprimări deschise a punctelor de vedere, al unei lînbere confruntări a ideilor. O formă colectivă de conducere în care schimbul de opinii nu s-ar desfășura normal, ar rămîne inertă, ineficientă. De aceea, o dată cu slăbirea acestor forme, mi se pare foarte important de subliniat și necesitatea irradierii în cadrul lor a unui spirit democratic, de respectare a dreptului fiecăruia de a-și exprima părerea proprie, chiar dacă este în divergență cu a altora.

Aplicarea principiului muncii colective se traduce printr-un produs deosebit de pretios pentru societate: concentratul de inteligență.

Anchetă realizată de:
AI. POPESCU, Gheorghe ZAMFIR, Radu CONSTANTINESCU

ROMÂNIA

în conștiința lumii contemporane

La două decenii de la proclamarea Republicii, România socialistă, matură și entuziastă, pășește rapid pe treptele progresului și civilizației, împlinind idealurile poporului nostru. În aceste două decenii de muncă intensă, lafa țării s-a schimbat radical. S-au dezvoltat forțele de producție; s-au înălțat orașe, uzine, școli, edificii social-culturale. S-a deschis un imens rezervor de energii omenești. Aceste realizări devin tot mai larg cunoscute peste hotare, adăugînd la zestrea țării un prestigiu binecîștigat. Este, de asemenea, notorie politica internațională a României consacrată cauzelor socialismului, luptei pentru pace și securitatea popoarelor.

Vizitatorii României — personalități politice sau oameni de știință, oameni de cultură, ziariști sau simpli turiști — dau o înaltă apreciere realizărilor poporului român, eforturilor lui pentru ridicarea țării pe noi culmi ale civilizației, politicii externe a României socialiste îndreptate spre stabilirea unor relații de colaborare și cooperare între state și popoare, spre apărarea păcii și securității internaționale, zădărnicierea acțiunilor agresive ale imperialismului, înlăptuirea aspirațiilor popoarelor spre democrație și progres social.

Personalități de peste hotare, publiciști care ne-au vizitat țara au împărtășit ziarului nostru impresiile lor despre România, impresii pe care le publicăm în pagina de față.

țiel Industriale l-am întîlnit pretutindeni în drumul nostru; pretutindeni se produce schimbări. Ne-am dat seama că de marile uzine constructoare de mașini aplicarea tehnicii avansate a fost și este preocuparea principală.

Ne-a impresionat profund spiritul de solidaritate frățească a poporului român față de lupta poporului nostru. Muncitorii, țărani cooperatori, intelectuali din București și din celelalte regiuni pe care le-am vizitat și-au exprimat în mod unanim sentimentele călduroase și adevărate totală la lupta eroică a poporului nostru împotriva agresorilor nord-americani. Muncitorii și inginerii de la uzina mecanică „23 August” produc echipament pentru fabricile de ciment din Hai-fong, venind astfel în sprijinul luptei poporului vietnamez. La Universitatea din Iași profesorii și cadrele didactice sprijină și ajută din toată inima Vietnamul, ocupîndu-se zilnic cu multă grijă de studenții

vietnamezi sosiți aici să-și continue studiile. Viața și studiul acestora în România sînt la fel de confortabile și de plăcute ca în sinul familiei din țara lor.

Întîlnirile frățești de-a lungul a mai bine de o lună petrecută în această bogată și frumoasă țară, ne-au lăsat în inimă sentimente de prietenie călduroasă, sentimente ce leagă pentru totdeauna popoarele celor două țări. Lupta plină de greutate și de sacrificii dar glorioasă, dedicată independenței, libertății și socialismului constituie izvorul profundei simpatii și al sprijinului total acordat de partidul comunist, guvernul și poporul român luptei poporului vietnamez împotriva agresiunii Statelor Unite, pentru eliberarea națională. Sîntem deosebit de îndatorați pentru sprijinul și ajutorul acordate de partidul, guvernul și poporul român și îl considerăm ca o prețioasă încurajare în lupta hotărîtă a poporului vietnamez împotriva agresorilor.

René MAHEU,
director general al UNESCO

ROMÂNIA ABORDEAZĂ CU EFICIENȚĂ MARILE SARCINI ALE PROGRESULUI

Am avut în două rînduri plăcerea de a vizita România. Din aceste vizite, pe cît de agreabile, pe aît de interesante, care regret doar că au fost prea scurte, am adus cu mine amintirea unei țări ce abordează cu curaj și eficacitate marile sarcini ale dezvoltării sale economice și sociale. Dacă, asemenea tuturor călătorilor, am fost sensibil la frumusețea peisajelor, ceea ce m-a impresionat cel mai mult sînt priceperea și noțiunea cu care poporul român se consacră construirii unei vieti noi.

Inițiativele românești pentru promovarea și întărirea cooperării europene, rezultatele obținute prin cooperarea balcanică în domeniul educației, științei și culturii, participarea unor eminente personalități românești la lucrările Consiliului Executiv și ale altor organe și reuniuni ale UNESCO, activitatea desfășurată de către Comisia națională română sînt tot atîtea mărturii ale atașamentului pe care România îl manifestă față de idealurile de cooperare internațională și de pace.

Sînt, de asemenea, deosebit de bucuros de a vedea stringîndu-se tot mai mult, în fiecare an, legăturile de colaborare româno-române care s-au stabilit între România și UNESCO. Cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a Republicii Socialiste România, mă bucur de ocazia ce mi s-a oferit de a exprima acțiunile pe care le adresez din toată inima pentru prosperitatea și fericirea poporului român.

Buichi SASAKI,
membru al comitetului editorilor al ziarului „Akahata” (Japonia)

UN EXEMPLU ÎNAINȚAT ÎN CONSTRUCȚIA SOCIALISTĂ

Am amintiri vii despre frumosul oraș București, despre cîmpurile Moldovei, despre platoul Transilvaniei, șesul Valahiei, fluviul Dunărea, portul Constanța, despre ospitalitatea cordială și frățească manifestată față de mine de prietenii și tovarășii români. Mi-au rămas în minte și celele mici și întinse case de la muzeul Dof-tana. Pe usa uoară am citit numele tovarășului Nicolae Ceaușescu iar pe a laltă numele lui Gheorghiu-Dej, precum și numele altor tovarăși. Citindu-le, n-am putut să nu mă gândesc la importanța rolului că mulți tovarăși care acum conduc partidul și statul român au luptat acolo, pe pămîntul lor natal, legați și încrezători în viitorul poporului românesc.

Din zilele vechiului imperiu roman, România a fost adesea invadată și a suferit intervenții din afară în afacerile ei interne. Lăta de ce, cred eu, poporul român a păstrat o tradiție de pat și libertate națională, lățăile istorice nu pot clodăta separa de țară și de țară. În închisoarea Dof-tana parte am din avangard care promovează cu succes politica de independență a țării.

La Negru Vodă m-am convins că problema minorităților naționale a fost definitiv rezolvată, ca și în întreaga țară, ceea ce m-a impresionat foarte mult.

În luna mai, industria României este unul dintre cele mai înaintate exemple în construcția socialismului.

Cu ocazia celei de 20-a aniversări a Republicii dvs., transmit oamnelor muncii din România cele mai bune urări de noi succese în opera socialistă pe care o făurii.

Bruno PITTERMANN,
președintele grupului parlamentar al Partidului Socialist Austriac

PARTENER PREȚIOS ÎN COLABORAREA ECONOMICĂ

Cu ocazia vizitei mele în România am fost profund impresionat de efortul constructiv depus de poporul român. Cunoșc foarte bine faptul că ridicarea unei economii agricole înaintate la nivelul unei agriculturi moderne, avînd la bază tehnica zilelor noastre, și construirea unor mari complexe industriale, au cerut poporului român sacrificii spirit de pionier și inventivitate. Mi-am dat totodată seama că românii depun serioase eforturi pentru a realiza producție și mai înaltă a țării în agricultură cît și în industrie, pe baza folosirii eficiente a resurselor naturale ale țării, a talentului și îndemnării poporului român. Pe baza unei economii puternic dezvoltate, Republica Socialistă Română va deveni un partener și mai pretios în colaborarea economică cu țările continentului european.

România și Austria nu sînt propriu-zis vecini geografici, dar sînt legate prin marea arteră comercială internațională, Dunărea. Popoarele noastre au obiceiuri comune, ambele popoare știu că viitorul lor fericit depinde de intensitatea efortului lor pentru progres, de contribuția lor la menținerea păcii în lume. Pentru a realiza sau a preveni în funcție de dorință să trăiască în pace cu alte state, Guvernul și parlamentul României și-au orientat politica internă și externă spre realizarea unei prietenii și colaborări deosebite de care se bucură această politică atît în rîndul celei de colaborare cu țările continentului european.

România și Austria nu

Desen de C. PILUȚA

nică; ea a început o dată cu construirea podului de pe Dunăre și își găsește, în continuare, expresia în întîlniri și schimburi de experiență pozitivă.

De pe urma vizitelor făcute în România, delegațiile noastre din domeniul construcțiilor au cules impresii ample. Cifrele planurilor anuale și cincinale românești își găsesc o înfrînșurare în urașe uzine ale chimiei și metalurgiei, construcțiilor de mașini, ale industriei materialelor de construcții, ridicate în anii puterii populare. Impunător este tabloul întreprinderilor industriale și al noilor cartiere de locuințe construite la orășe. Vizitatorul capătă impresia că întreaga țară a devenit un șantier.

România este cunoscută ca o țară europeană bogată în resurse naturale, de materii prime — țîței, material lemnos, cărbune, minereu de fier, sare și altele. Mulți ani aceste bogății au zăcut sub pămînt, pînă ce, în cele din urmă, poporul român, devenit liber, sub conducerea Partidului Comunist Român, le-a descoperit și le-a pus la dispoziția omului, pentru binele său. Aceasta este o realitate viată ce deschide o perspectivă trainică.

Cresterea rapidă a forțelor de producție este însoțită de dezvoltarea construcțiilor și a industriei materialelor de construcție, ca ramuri ce preced celelalte ramuri ale producției materiale și creează o bază pentru dezvoltarea lor. Și aici se vede politica justă a Partidului Comunist Român de a se crea și în acest domeniu o bază de producție proprie, în vederea dezvoltării multilaterale a țării.

Noi examinăm continuu această experiență în construcții și o aplicăm pe scară largă la noi. Relațiile noastre prietenești și studiul reciproc a experienței în domeniul construcțiilor s-au transformat, în ultimul an, într-o cooperare apropiată și multilaterală. Avem în vedere cercetările științifice comune, introducerea de noi tehnologii, perfecționarea producției de materiale de construcții, producția și cooperarea, mecanizarea construcțiilor și altele.

Sîntem convinsi că această colaborare va continua și în viitor; ea este avantajoasă ambelor țări, cărora le va aduce o mare contribuție la accelerarea și dezvoltarea pe mai departe a progresului tehnic în domeniul construcțiilor și industriei materialelor de construcții.

Constructorii români le urez noi și tot mai multe succese în îndeplinirea nobililor lor sarcini, în cadrul construcției bazei materiale a societății socialiste și comuniste în România.

Guy MOLLET,
secretar general al Partidului Socialist (S.F.I.O.), vicepreședinte al Federației stîngii democratice și socialiste din Franța

O POLITICĂ EXTERNĂ LARG DESCHISĂ ASUPRA LUMII

În luna mai, România își sărbătorește cea de-a 90-a aniversare a independenței sale de stat. Astăzi, am prilejul să salut, prin ziarul dvs., cea de-a 20-a aniversare a proclamării Republicii, care a înlocuit monarhia, la 30 decembrie 1947.

O vizită foarte recentă pe care am făcut-o cu o delegație a partidului meu ne-a permis să apreciem eforturile națiunii române moderne, atît pe plan economic intern, cît și pe planul politicii externe.

Noi ne-am aflat în fața unei națiuni noi, familiară nouă cu tradițiile ei latine, și însuflețită de o viață senină și pasnică. Îndesebi cu prilejul sărbătoririi zilei de 1 Mai — sărbătoare ce

s-a desfășurat în fața noastră, pe temelile muncii, sportului, tineretii și bucuriei. Prin contactul cu acești oameni ai muncii și cu cadrele lor, noi am putut măsura importanța dezvoltării economice — al cărei ritm de creștere este unul din cele mai puternice actualmente în Europa — și voința de a îmbunătăți nivelul de trai al tuturor. Întrucît propriile noastre preocupări sînt și ele orientate spre viitor, noi am fost sensibil la inițiativele unei politici externe originale și curajoase, larg deschise asupra lumii, și pe care noi le salutăm, deoarece ea ne pare capabilă să favorizeze toate eforturile în sensul destinerii și al păcii.

Ha HOA și Truong THI,
publiciști nord-vietnamezi

AM GĂSIT ÎN ROMÂNIA UN SENTIMENT DE ADÎNCĂ SOLIDARITATE

În România, pe cînd ne aflam la București, în Moldova, în Transilvania sau traversînd pitoreștile văi ale Jiului și Olteului, pretutindeni am fost întîmpinați de o activitate de construcție animată și entuziastă. România este un imens șantier și am văzut cum frații români își construiesc țara.

Inginerii și muncitorii de la hidrocentrala „Gheorghiu-Dej” de pe Argeș ne-au împărtășit mindria lor de a participa la această construcție. Am văzut aici cum zeci de mii de oameni au luptat împotriva suvoielor de ape subterane, cu stivacii aspre, au săpat și evacuat mari cantități de pămînt. Barajul a fost construit cu multă grijă și se aseamănă cu o operă de artă.

Ritmii înalt ai construc-

ÎNȚRE PARTIDELE NOASTRE — RELAȚII SINCERE, FRĂȚEȘTI, INTERNAȚIONALISTE CARE CONTRIBUIE LA UNITATEA MIȘCĂRII COMUNISTE

În cei 20 de ani care au trecut de la proclamarea Republicii, România a parcurs un drum nu ușor, dar în schimb bogat în succese. Astăzi, Republica Socialistă Română este nu numai un important membru al familiei popoarelor socialiste, dar politica ei are greutate și în lumea capitalistă.

Poziția importantă pe care Republica Socialistă Română o ocupă în viața internațională constituie rezultatul unei lupte perseverente și grele împotriva inapoiității și sărăciei pe care le-a lăsat moștenire regimul capitalist-moșteresc din trecut, în condițiile ca-

ruia un pumn de profitori s-au bucurat de bogății fabuloase, în timp ce țărani, în marea lor majoritate, trăiau în sărăcie cea mai cruntă, muncitorimea în lipsuri, o mare parte a intelectualității — într-o insuportabilă lipsă de libertate. Astăzi poate fi auzit deseori argumentul că dinamica extraordinară a dezvoltării economice a României poate fi explicată prin marile bogății naturale ale țării. Aceste bogății existau însă și în trecut, dar abia în condițiile socialismului, de cînd la conducerea țării se află Partidul Comunist Român,

U THANT,
secretar general al O.N.U.

RESPECTUL COMUNITĂȚII INTERNAȚIONALE PENTRU POLITICA DV. DE PACE

Cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii Socialiste România, sînt deosebit de fericit să exprim cele mai sincere felicitări poporului român.

România este membră a O.N.U. începînd din 1955 și și-a cîștigat din ce în ce mai mult respectul comunității internaționale datorită sprijinului pe care l-a acordat principiilor Cartei O.N.U. și preocupării sale active pentru cauza păcii.

Recunoșterea acestui

Giancarlo PAJETTA,
membru al Biroului Politic și al Direcțiunii Partidului Comunist Italian

SUCCESELE POPORULUI ROMÂN ÎNSUFLĂ ITALIENILOR ÎNCREDERE ÎN IDEALUL SOCIALISMULUI

Proclamarea Republicii în România, afirmarea forțelor populare, voința lor exprimată deschis de a merge spre socialism, deschizînd o nouă epocă în calea României, constituiau și un semn de încredere și de speranță pentru muncitorii și democrații din țara noastră.

De altfel, tot așa fusese, la 23 August 1944, cînd abolirea dictaturii militare-fasciste și trecerea armatei și poporului român alături de Uniunea Sovietică, alături de aliați și de mișcările de eliberare antifasciste, avuseseră drept rezultat o nouă încredere și speranță a partizanilor italieni și a populației din regiunile deja eliberate, dar încă nelăzăritoare în victoria finală a războiului împotriva rămasărilor fasciste și a regimului hitlerist.

La 20 de ani de la proclamarea Republicii în România, dezvoltarea imediată a economiei sale, profundele schimbări din viața sa socială, afirmarea sa ca țară iubitoare de pace

Marin GRAȘNOV,
ministru construcțiilor din R. P. Bulgaria

COLABORAREA PRIETENEASCĂ ROMÂNŌ-BULGARĂ SLUIEȘTE AMBELOR ȚĂRI

Poporul bulgar, care a întîmpinat cu entuziasm proclamarea României vecine ca republică, românească, dezvoltarea imediată a economiei sale, fiecare pas al dezvoltării ei ca țară socialistă, se bucură de pe urma tuturor suc-

ceselor realizate de ea pe tîrîm economic, social, cultural.

Grație stîrnitorilor legăturilor dintre țările și popoarele noastre, constructorii din Bulgaria și România au stabilit o colaborare tradi-

